

Grški kralj je odstopil. Zavez. ladje pred Atenami.

**VENIZELOSOV UPLIV JE ZMAGAL. — GRKOM NE PREOSTAJA NIČESAR DRUGEGA, KAKOR PRI-
DRUŽITI SE ZAVEZNIKOM. — VLADAR KRALJE-
VINE GRŠKE JE POSTAL PRESTOLONASLEDNIK
JURLJ. — NJEGOV PRVI SVETOVALEC BO BIVŠI
MINISTRSKI PREDSEDNIK VENIZELOS. — ZA-
VEZNIKOM SO SE VDALI GRŠKI VOJAKI V SOLU-
NU. — STROJNE PUŠKE.**

London, Anglija, 1. septembra. — Oficielni zastopnik angleškega časopisja v Solunu je sporočil, da je grški kralj Konstantin odstopil in da bo postal njegov naslednik princ Jurij. Prvi prestolonaslednikov svetovalec bo bivši ministrski predsednik Venizelos, ki je velik prijatelj zaveznikov. Na krmilu vlade bo še vedno stal ministrski predsednik Zaimis, seveda pod tem pogojem, da se bo spoprijaznil z zavezniki in delal z vsemi silami na to, da se jim bo grška vlada pridružila.

Zavezniki dozdej se niso izjavili, če so zadovoljni s tem ali ne.

Dopisnik pristavlja svoji brzojavki: — Novico o odstopu grškega kralja sprejemite z veliko previdnostjo. Ta vest še ni uradno potrjena.

Kaj lahko se namreč zgodi, da prestolonaslednik ne bo bodoči kralj, pač pa samo regent. Pravi vladar bo Venizelos, ki ima zadnji čas na Grškem največ upliva. Te dni je bila odredena nova mobilizacija grške armade.

Ko so vprašali grškega poslanika v Londonu, če je res odstopil grški kralj Konstantin, je odvrnil:

— Ne vem. Jaz nisem dobil še nobenega tozadavnega poročila.

Oficielni zastopnik angleškega časopisja v Solunu je Ward Price. On je bil tudi sporočil, da je kralj Konstantin pobegnil v Lariso, kar se je pa potem izkazalo kot neresnično.

London, Anglija, 1. septembra. — Angleško zunanje ministrstvo naznanja, da so nastali v Solunu veliki nemiri. O odstopu grškega kralja ni v naznanilu ničesar omenjenega.

Atene, Grško, 1. septembra. — Pred Pirej je dospelo zavezniško brodovje, sestojče iz triindvajsetih bojnih ladij in sedmih transportnih parnikov.

London, Anglija, 1. septembra. — Atenski dopisnik je sporočil Reuterjevi agenturi sledeče:

— Iz Soluna je dospelo veliko zavezniško brodovje. Večji del ladij je zasidranih pred Salamis, nekaj pa pred Pirejom in Phaleronom.

London, Anglija, 1. septembra. — Dva dni ni bilo iz Grške nobene brzojavke. Med ljudmi se je razširila govorica, da je izbruhnila na Grškem revolucija, ki se bo končala v prid zaveznikov.

Prvo poročilo, ki je dospelo sem, naznanja, da so zavezniške bojne ladje zato blokirale grška pristanišča, da bi se splošne grške volitve že vsaj za štirinajst dni zavlekle.

Brzojavka je jako kratka in ne pove veliko. Iz tega je razvidno, da se na Grškem pripravlja nekaj velikega, kar bo mahoma izpremenilo vso sedanjo situacijo.

Vojaški strokovnjaki pravijo, da je bila vstaja, ki je izbruhnila pred par dnevi v Solunu, čisto brezpomembna.

— "Chronicle" piše:

— Grška armada je vse drugo prej kot pa pripravljena na boj. Armada je bila pred kratkim demobilizirana, poveljevali so ji pa častniki, ki so bili veliki prijatelji Nemcev. Vojaštvo kakor tudi prebivalstvo kaže znake velike demoralizacije.

London, Anglija, 1. septembra. — Reuterjeva brzojavna agentura je dobila iz Soluna brzojavko, da je izbruhnila v Macedoniji revolucija. Grške divizije v Solunu, Voden in Kara Burunu, so se podvrgele posebnemu odboru, ki je začel tudi upravljati delu Grške Macedonije.

Temu odboru nasprotuje močna opozicija, ki pa ne more ničesar opraviti.

London, Anglija, 1. septembra. — Pred kratkem so se vršili v Solunu boji med grško posadko in prostovoljci, ki so bili organizirani, da se bore proti Bolgarom.

Ko so začele posredovati francoske čete, se je garnizija vdala in odkorakala iz mesta.

Žandarji z otoka Krete in macedonski prostovoljci so bili obkolili vojašnice in začeli streljati nanje. Vladoji vojski so poskušali prodrati kordon, kar se jim pa ni posrečilo, dočim so prostovoljci zahtevali, da naj se jim izroči vojašnice. Nemiro je napravila konec francoske kavalrije.

London, Anglija, 1. septembra. — Poveljnik zavezniških čet na Balkanu, general Sarrail, je sporočil, da je bila v vstaji ubita samo ena oseba, nekaj jih je bilo pa lahko poškodovanih.

Grška garnizija se je šele tedaj vdala, ko so namerili Francozi strojne puške na vojašnice.

Rojaki, Slovenci, spominjajte se slovenskih revežev v starem kraju.

Z Balkana.

Bolgarska in Turška napovedali Rumunski vojno. — Vpad v Sed. mog. nško. — Stališče Madžarov.

London, Anglija, 1. septembra. — Tukašnja Reuterjeva brzojavna agentura je dobila iz Soluna poročilo, da je napovedala Bolgarska Rumunski vojno.

Berlin, Nemčija, 1. septembra. — Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada večer zvečer ob osmih napovedala Rumunski vojno.

London, Anglija, 1. septembra. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno, da je dospel v Rumunsko del srbske armade pod poveljstvom generala Gačica. — Rumuni so Srbe navdušeno pozdravili.

Berlin, Nemčija, 1. septembra. — Neka uradna avstrijska izjava pravi, da je Rumunski nesramno izdal Nemčijo in Avstrijo, s tem, da ju je pustila na cedilu. Rumunski si je iz cele sedanje vojne kovala dobiček, toda če bo le mogoče, bo ta Avstrija in Nemčija poskrbeli, da bo ta dobiček kolikor mogoče majhen.

Dunaj, Avstrija, 1. septembra. — Rumunski klub avstrijskega parlamenta je izdal proklamacijo, v kateri pravi, da je napravila Rumunski veliko napako, ker se je pridružila zaveznikom.

Rumuni na Ogrskem bodo vedno zvesti Avstro-Ogrski in njenemu cesarju.

Na Ogrskem so se vse politične stranke združile. Cilj vseh je, preprečiti sovražniku pot v Ogrsko nižino.

Bukarešt, Rumunsko, 1. septembra. — Rumunske čete so zasedle važno ogrsko industrijsko središče, Braşovo (Kronstadt).

Na južni fronti so obstreljevali ogrski monitorji Turnu-Magurelle in Zimice.

Priz, Francija, 1. septembra. — Oficielno poročilo vrhovnega francoskega armadnega poveljstva se glasi:

Na Balkanu se ni ničesar posebnega pripetilo. Ob nekaterih točkah se vrše vroči artilerijski spopadi.

Ob jezdu Doiran je položaj neizpremenjen.

Angleško izgube.

London, Anglija, 31. avgusta. — Uradno se je danes naznanilo, da so bile angleške izgube — mrtvi, ranjeni in pogrešani — v mesecu avgustu — 127.945 mož, med njimi je 4711 častnikov.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽNEM BRZOJAVI.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljavah; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najbolje je, da se nam pošlje 44 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okroglo svoto, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10.000.

Brezplačne pošiljave gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljave dosepejo primeroma hitro, za sedanje razmere. — Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezplačnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti; pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati: pošlje naj na po brezplačnem brzojavu.

Denar za brezplačne brzojave pošiljate po poštenu Money Order ali pa gotov denar v priporočnem pismu, ne pa potom privatnih čekov.

FRANK SAKSER,
68 Cortlandt St., New York, N. Y.

To in ono iz vojne.

Fiasko pri Verdunu je stal Nemce 500.000 mož. — Portugalaka. Peto nemško vojno posojilo.

Verdun in Nemci. — Paris, Francija, 1. septembra. — Pripoznane avtoritete so izračunale, da so imeli Nemci pred Verdunom od 21. februarja pa do zdaj pol milijona izgub, in sicer mrtvih, vjetih, težko in lahko ranjenih.

Nemiri v Lizboni. — Lizbona, Portugalska, 1. sept. — V bližini poslopja, kjer se nahaja parlament, je bilo preteklo noč ranjenih več oseb v nekem boju med civilnim prebivalstvom in četami.

Nemiri so bili posledice nekih ukrepov v parlamentu glede vojaških stvari, kakor tudi neke resolucije, s katero se daje vladi popolno zaupnico.

Načelnik bolgarskega generalnega štaba je umrl.

Amsterdam, Nizozemsko, 1. septembra. — Neko poročilo iz Sofije se glasi, da je radi vnetja slepiča umrl general Jostov, načelnik bolgarskega generalnega štaba.

General Jostov je bil več let v Bolgariji znameniti politik in vojaški strokovnjak. On se je vdeležil kot bolgarski zastopnik londonske konference leta 1912 po balkanski vojni. Načelnikom generalnega štaba je bil imenovan meseca septembra preteklega leta, predno je šla Bolgarija v vojno.

Papež in avstrijski cesar.

London, Anglija, 1. septembra. — "The Tablet", angleški katoliški tednik piše:

"Oservatore Romano" zanika, da je papež Benedikt XV. čestital avstrijskemu cesarju ob priliki njegovega 86. rojstnega dne.

Isti časopis tudi zanika, da je pokojni papež poslal, ko je izbruhnila vojna, avstrijskemu cesarju pismo, pač pa pravi, da se je papež na vso moč trudil, da bi vojno preprečil; tako je namreč izjavil nek prelát, ki je bil v ozkem stisku z njegovo Svetostjo.

Glasi njegove izjave, je bil papež Pij X. čisto prepričan, da, ko je Avstrija poslala Srbiji ultimatum, ni s tem mislila izvati svetovno vojno. Papež je molil, da ne bi Avstrija kaj takega storila.

Poslanik je papeža obvestil, da je situacija zelo nevarna, vsled česar je papež naročil svojemu nunciju, da gre k cesarju. Nuncij je sicer šel v palačo, toda ni bil sprejet od cesarja.

Ko je šel avstrijski poslanik v Vatikan ter v imenu cesarja Franca Jožefa prosil, da bi blagoslovil avstrijsko orodje, mu je papež Pij rekel: "Povejte cesarju, da ne morem blagosloviti niti vojne, niti onih, ki jo povzročajo." In ko je poslanik prosil vsaj za blagoslov cesarja, je odgovoril papež: "Jaz morem le moliti, da bi mu bil Bog milostljiv."

Mnenje angleškega stotnika.

Včeraj je prišel z "Adriaticom" v New York angleški stotnik Norman Thwaites, ki nosi seboj več listin za angleško poslanstvo v Washingtonu. Glede vojnega položaja je dal sledečo izjavo:

"Avstrija je premagana in bo nahajala v najkrajšem času, nakar ji bo že Bolgarija sledila. Jaz mislim, da bo vojna trajala do jeseni leta 1917, ako se ne bo zgodila, česar se zdaj še ne pričakujem."

Stotnik je dalje omenil, da je zdaj angleška vojaška moč čisto popolna. Samo v Franciji, namreč na bojišču je okoli 2.000.000 vojakov, poleg tega jih imajo pa še za fronto okoli pol milijona.

S seboj je prinesel več zanimivih vojnihih predmetov, ki bodo razstavljeni na zavezniškem bazarju v Bostonu meseca decembra.

Peto posojilo v Nemčiji.

Berlin, Nemčija, 1. septembra. — V pondeljek bo uradno odprto peto podpisovanje vojnihih posojil ki niso nič omejena, temveč se bo vsako, kolikor se bo dobilo.

Zapadno bojišče.

Nemci so bili uspešni. — Triindvajset rakoplovov je uničenih. — Pet nemških napadov.

London, Anglija, 1. septembra. — Nemci so preteklo noč vprizorili nekaj najhujših napadov na someskim bojišču, odkar se vrše ti boji. Napadali so skoro na dve milijardi dolgi fronti.

Vprizorili so pet napadov, izmed katerih so Angleži štiri odbili — kot pravi uradno angleško poročilo. Nemci so imeli velikanske izgube.

Velika aktivnost je bila tudi v zraku. Angleži poročajo, da so uničili pet nemških rakoplovov, medtem ko pravijo Francozi, da so jih s svojimi protizračnimi baterijami močno poškodovali sedem. Osem so jih pa popolnoma vničili.

Izmed vseh teh rakoplovov je samo eden priletel na zemljo, ki je v nemških rokah, vsi drugi so padli na francosko stran fronte.

Toraj so zavezniki povzročili Nemcem petnajst izgub v rakoplovih.

Angleži pa pripoznavajo, da so jih izgubili pet.

Francosko uradno poročilo, ki je došla sem se glasi, da se je vršilo več bojov, toda položaj je tak kot je bil.

Berlin, Nemčija, 1. septembra. — Nemško uradno poročilo se glasi, da so Nemci na someskih fronti v nekem svojem napadu na dveh točkah predli angleško bojno četo. Angleži so se morali nekoliko umakniti.

Dalje pa pravi, da so spravili na tla šest zavezniških aeroplanov, enega blizu Ypresa, drugega pa pri reki Meuse, pred Verdunom.

Na verdunskem bojišču je bilo zelo malo aktivnosti.

Kralj Nikita je šel na fronto.

Paris, Francija, 1. septembra. — Kralj Nikita, črnogorski je nocoj zapustil Pariz in odšel na italijansko-avstrijsko bojišče.

Na povratku v Francijo bo šel sko-avstrijsko bojišče.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, vprašamo denarne pošiljateljce, da se izplačajo pod pogojem, DA SE VLEDE VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDNO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU UZGUBLJEN, ampak nastati smorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljateljce toliko časa, da se izplača na določeni način. Istotako nam jamčijo nastitje ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Čene:

K	\$	K	\$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se zdaj ome denarju stori vsek dan menja, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dajmo na upad pove vadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roko, se pri nas ome morda že velikat spremena.

TVRKA FRANK SAKSER,
68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Zbornica je včeraj sprejela predlogo za 8-urno delo.

**ZBORNICA JE SPREJELA PREDLOGO, KI DOLOČA OSEMURNO DELO. — PREDSEDNIK JE ODPO-
TOVAL V LONG BRANCH. — KAJ BO STORIL SE-
NAT? — KAPITALISTIČNI KONGRESNIKI SE
ZGRAŽAJO NAD DELAVSTVOM, KI JIH JE PRI-
SILILO, DA SO SPREJELI PREDLOGO. — NEKAJ
ŽELEZNIŠKIH MAGNATOV JE ODŠLO DOMOV. —
KAJ BODO STORILI MAGNATI?**

Washington, D. C., 1. septembra. — Današnji razvoj cele situacije glede železniškega vprašanja priča, da bo stavka popolnoma gotovo preprečena, ako ne bo zopet kaj nepričakovane vmes prišlo.

Zbornica je danes z veliko večino, namreč 239 — 56, sprejela predlogo za upeljavo osemurnega delavnika in da bo neka posebna komisija imela pravico preiskovati kake posledice bo imelo osemurno delo.

To je za unijske uradnike vsekakor zadovoljivo. Jutri bo senat skoro gotovo nekaj vkrenil glede preprečenja stavke v bodoče, nakar bo postava popolna.

Predsednik Wilson je bil s celim položajem tako zadovoljen, da ni čakal do polnoči, kot je bilo odločeno, temveč je kar danes popoldne odšel v Long Branch, ker bo dobil ceremonialno obvestilo, da je imenovan za predsedniškega kandidata demokratične stranke.

V Washington se bo vrnil v soboto zvečer in upa, da bo našel na svoji mizi sprejeto predlogo, pripravljeno za podpis, nakar bo stavka za enkrat preprečena.

Nocoj je še negotovo, kaj bo storil senat, zlasti negotovo je kako se bo senat strinjal z neko točko v predlogi, katero je že zbornica sprejela, ki se glasi, da ima meddržavna komisija popolno in trajno moč, da lahko odločuje v slihih zadevah pri izboljšavanju plač in pri reševanju delavnega časa.

S to točko bi bili sicer magnati zadovoljni, toda unije bi pa nikakor ne bile.

Predsednik Wilson je danes izjavil, da je govoril z Mr. Garretsonom, ki mu je povedal, da bo že tako naredil, da ne bo prišlo do stavke, ako bo ta predloga popolnoma sprejeta.

Zbornica in senat sta cel dan debatirala o stavkar-ski situaciji. Najhujše je bilo, ko se je pričelo razpravljati glede točke, ki pravi, da bi imela meddržavna komisija moč odločevati pri kaki izpremambi delavnega časa ali plač.

Senator Cummins iz Iowe, republikanski član Odbo-ra za meddržavno trgovino, je rekel, da je prepričan, da bodo železniški lastniki sprejeli to točko z veseljem, toda prepričan je tudi, da jo delavci ne bodo hoteli.

Senator Underwood iz Alabame je rekel, da bo sicer volil, da se predlogo sprejme, toda on je odločno zoper njo; volil bo le zato, da se prepreči stavko. Rekel je, da bodo delavci mogoče le kakih dvanajst mesecev zadovoljni z osmimi urami, potem bodo pa zopet prišli in zahtevali zopet skrajšanje delavnega časa.

Mnogim članom kongresa današnji dan ni bil po volji, češ, da se mora senat proti svoji volji ukloniti unijam. Nekateri so rekli: — Oh, če bi danes imeli Roosevelta ali pa Clevelanda! — Zastopnik Gillet iz Massachusettsa je rekel, da bi Roosevelt ali pa Cleveland celo stvar v par urah rešili; rekel je, da je predsednik Wilson poslušal prazne besede, ki so mu jih natvezili unijski voditelji ter se jim je udal, ne da bi imel toliko poguma, da bi storil svojo dolžnost, katero mu nalaga dežela.

Zastopnik Bennet iz New Yorka se je izrazil na isti način, pripomnil je še, da je zbornica danes glasovala za osemurno delo zato, ker jo je v to prisililo.

Danes je zapustilo Washington več železniških magnatov, ki so zadnje dni napeto pričakovali, kako se bo stvar razvila. Šli so, toda ne veseli, kljub temu, da je stavka takorekoč preprečena.

Domneva se, da, ako bo postava vsebovala kako točko, ki je zoper njihove interese, se ji magnati ne bodo udali, temveč bodo šli znjo pred vrhovno sodišče, češ, da je postava nekonstitucionalna.

Ako bo postava sprejeta, se bo takoj nato vršila — najbrže v New Yorku — še ena konferenca železniških magnatov, pri kateri bodo sklenili, na kak način se bodo borili proti novi postavi, ako bo sploh še prišla v veljavo.

Nek magnat se je izrazil, da je neobhodno potrebno, da se napravi postavo, ki bo določala trajne plače in trajni delavni čas pri železnica, ker sicer bodo delavci vedno z novimi zahtevami prihajali, česar posledica bo, da bo morala država lastovati železnice in potem bo po velikanskih dobičkih, ki jih zdaj vlečejo železniški kapitalisti.

"Petrolite".

Washington, D. C., 1. septembra. — Državni department je danes dobil od avstrijske vlade kratko no-to.

Note se ne bo prej objavilo, da se bo državni tajnik prihodnji te-

den vrnil v Washington, vendar domneva se, da se Avstrija opravičuje, ker ji ni mogoče takoj odgovoriti na zadnjo noto Združenih držav, v kateri je bilo zahtevano, da Avstrija obžaluje napad na ameriški parnik "Petrolite".

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way of Box 57, Hupp
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Logan,
Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Knjupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MEK EUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRZISNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POBORNICI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1,
Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih sadov, kakor tudi demarš
posiljajo, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pr
tožbe pa na predsednika prototnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo
odstalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

IZ URADA GLAVNEGA PRED- SEDNICA J. S. K. J.

Zadnjič sem nekoliko površno
poročal radi vojnega delegatov. Naj
tempotom malo bolj natančno po-
poročam, ker se mi je zadnjih vr-
nila pomota radi newyorških de-
legatov.

Toraj newyorški delegatje se
snidejo s pennsylvanskimi v Cle-
velandu dne 8. septembra ob 11.45
na Union postaji. Tam se jim pri-
družijo tudi iz Ohio države.

Delegati iz Pennsylvanije naj
kupijo tikete samo do Pittsburgha
ker se bodo odpeljali iz Pitts-
burgha po New York Central že-
leznici ob 9.15 zvečer; toraj naj
bodo v Pittsburghu 8. sept. vsaj
do 4. ure popoldne na Union po-
staji, ker ob 6. uri agent office
zapre.

Ko pridejo v Chicago na So. St.
postajo drugi dan ob 8.15 zjutraj,
jih bo tam pričakoval znani Mr.
Mr. Anton Motz iz So. Chicago
in jih sprevede na North West-
ern postajo.

Kar jih odputuje z North West-
ern postaje iz Chicago, gredo na-

prej 9. sept. ob 6. uri zvečer in bo-
do v Duluthu, Minn. dne 10. sept.
ob 8.30 zjutraj. Tam jih bo prič-
kovalo društvo "Duluthski Slova-
ni", nakar se bodo skupaj peljali
na kari v Eveleth, Minn. ob 3.50
popoldne, nakar bodo ob 6.40 v
Evelethu.

Vsak naj se drži tega programa.
Drugo sem že zadnjič omenil.
Omeniti imam še, da jih bo v Pitts-
burghu pričakoval Alois Hrovat.
Udani,

J. A. Germ, predsednik.

OPOMBA.

Društvo, ki ima preko 100 čla-
nov in ima pri društvu uradnika
Jednote, ne more poslati dveh
delegatov na konvencijo. Lahko
pa pooblasti uradnika, da dru-
štvo zastopa. Da ne bo nepotrebn-
nih sitnosti, naj si vsako društvo
vzame to naznanje, ker tako je
bilo zaključeno na zadnji kon-
venciji. Ako plača društvo samo
stroške in dnevnice, potem lah-
ko pošlje dva.
Zapomnite si to!

Nasvidenje v Evelethu, Minn.
A. J. Germ, predsednik.

NAVODILA ZA DELEGATE IN URAĐNIKE J. S. K. J.

za potovanje na 10. glavno zborovanje Jednote na Eveleth, Minn.
1. — Ker se je sedaj malokje dobijo znižane cene za potovanje,
je prošben vsak delegat in uradnik, da si kupi sam vojni listek do
mesta zborovanja in nazaj. Vsi naj gledajo da pridejo v Duluth,
Minn. v nedeljo popoldne, dne 10. septembra.

V Duluthu bodo sprejeli delegat društvo "Duluthski Slovani"
in jih spremilo na postajo. Vlak odide iz Dulutha ob 3.40 popoldne
na Duluth, Missabe & Northern železnici, katere bode preskrbeli po-
seben voz za skupno vožnjo delegatov. Vlak pride na Eveleth ob
6.30 zvečer. Evelethsko društvo bo napravilo sprejem in odkazalo
prostore za delegat in uradnike.

2. — Vsak delegat naj bode preskrbljen s poverljivim listom
pravilno izpolnjenim in podpisanim kakor zahteva forma, ki je bila
poslana tajnikom krajevnih društev za oddajo delegatov. Če je mo-
goče, želeži je tudi, da ima vsak delegat potrdilo od agenta železni-
ce, kjer si je kupil listek. To potrdilo se imenuje "Mileage Voucher"
in je tudi bilo poslano vsem delegatov. Če se na kateri postaji ne mo-
re kupiti tiket naravnost na Eveleth, Minn., naj se kupi do Dulutha
in potem zopet od Dulutha naprej, cena je ista. Minnesotski dele-
gati se pričakujejo ostalim na Evelethu v nedeljo zvečer, dne 10. sep-
tembra.

3. — Deseto glavno zborovanje J. S. K. Jednote se začne v pon-
deljek zjutraj dne 11. septembra, ob poldeveti uri. Vsak naj pazi, da
bode do tega časa na svojem mestu. Če ima kateri kak važen zadr-
žek, naj se opraviči pri predsedniku Jednote.

L I S T A

glavnih uradnikov in delegatov za X. glavno zborovanje
J. S. K. JEDNOTE
v EVELETH, MINNESOTA.
Mesca septembra 1916.

Glavni uradniki:

Predsednik: John A. Germ, Braddock, Pa.
Podpredsednik: Alois Balant, Lorain, Ohio.
Tajnik: G. L. Brozich, Ely, Minn.
Blagajnik: John Gouze, Ely, Minn.
Blag. N. S. Louis Costello, Salida, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. M. J. Ivey, Joliet, Ill.
Nadzornik 1: Michael Sunich, Calumet, Mich.
Nadzornik 2: Peter Spehar, Kansas City, Kan.
Nadzornik 3: John Kerzinski, Burley, Idaho.
Nadzornik 4: John Ausc, Cleveland, Ohio.
Porotnik 1: Frank Justin, Lorain, Ohio.
Porotnik 2: Jos. Pishlar, Rock Springs, Wyo.
Porotnik 3: G. J. Porenta, B'k Diamond, Wash.

Delegati:

1. Joseph A. Mertel,	Ely, Minn.
1. Matevz Zgonec,	Ely, Minn.
2. John Merhar,	Ely, Minn.
2. Joseph Kolene,	Ely, Minn.
3. Math. Komp,	La Salle, Ill.
4. Joseph Avbelj,	Burdine, Pa.
5.	Soudan, Minn.
6. Alois Balant,	Lorain, Ohio.
9. John Henieh,	Calumet, Mich.
9. Joseph Plautz,	Calumet, Mich.
11.	Omaha, Nebraska.
12. Dr. Jos. V. Grahek,	Pittsburgh, Pa.
13. Frank Krajsek,	Hostetter, Penna.
14.	Crockett, Cal.
15. Joseph Merhar,	Pueblo, Colo.
16. Gregor Hrescak,	Johnstown, Pa.
17. Leon Slabodnik,	Ely, Minn.
18. John Putz,	Rock Springs, Wyo.
18. Frank Fortuna,	Rock Springs, Wyo.
19. Alois Balant,	Lorain, Ohio.
19. Frank Justin,	Lorain, Ohio.
20. Frank Kochevar,	Gilbert, Minn.
21. Frank Skrabec,	Denver, Colo.
22. Anthony Motz,	So. Chicago, Ill.
25. Geo. Kotze,	Eveleth, Minn.
25. John Primozich,	Eveleth, Minn.
26. John Varoga,	Pittsburgh, Penna.
27. Anton Z. Arko,	Diamondville, Wyo.
28. Leon Slabodnik,	Sublet, Wyo.
29. Valentin Paterne,	Imperial, Penna.
30. John Lamuth,	Chisholm, Minn.
30. Charles Zgonec,	Chisholm, Minn.
31. Alois Hrovat,	Braddock, Penna.
32. Gr. J. Porenta,	Black Diamond, Wash.
33. Anton Erzen,	Trestle, Penna.
35. John Jereb,	Lloydell, Penna.
36. Jos. Dremelj,	Conemaugh, Penna.
37. Frank Milavec,	Cleveland, Ohio.
37. Rudolph Perdan,	Cleveland, Ohio.
38. Jos. Culig,	Pueblo, Colo.
39. Valentin Brunketa,	Roslyn, Wash.
40. Anton Kosoglav,	Claridge, Penna.
41. John Varoga,	East Palestine, Ohio.
42. John Prijatelj,	Pueblo, Colo.
43.	East Helena, Mont.
44. Math. Kramar,	Barberton, Ohio.
45. John Hribernik,	Indianapolis, Ind.
47. Frank Marolt,	Aspen, Colo.
49. Marko Gushtin,	Kansas City, Kans.
50. F. G. Tassotti,	Brooklyn, N. Y.
51.	Murray, Utah.
52. Frank Augustine,	West Mineral, Kans.
53. Jos. Homovec,	Little Falls, N. Y.
54. Anton Kromar,	Hibbing, Minn.
55.	Uniontown, Penna.
57. John Rupnik,	Export, Penna.
58. Martin Setine,	Beat Creek, Mont.
60. John Movern,	Chisholm, Minn.
61. Matija Vardjan,	Reading, Penna.
64. Frank Praprotnik,	South Range, Mich.
66. Josip Zalar,	Joliet, Ill.
68. Ed. Dusich,	Monessen, Penna.
69. John Urbas,	Thomas, W. Va.
70. Mohor Mladich,	Chicago, Ill.
71. John Malovrh,	Collinwood, Ohio.
72.	Taylor, Wash.
75. Josip Mravinec,	Cannonsburg, Penna.
76.	Oregon City, Ore.
77.	Greensburg, Penna.
78. Louis Usnik,	Salida, Colo.
79.	Heilwood, Penna.
81. Frank Praprotnik,	Ansonia, Ill.
82. Anton Borse,	Sheboygan, Wis.
83.	Superior, Wyo.
84. Matt Karcich,	Trinidad, Colo.
85. Frank Sustersich,	Aurora, Minn.
86.	Midvale, Utah.
87. Anton Oberstar,	St. Louis, Mo.
88.	Roundup, Mont.
89.	Gonawanda, N. Y.
90. F. G. Tassotti,	New York, N. Y.
92. Anton Oberstar,	Rockdale, Ill.
94. Andrej Bartelj,	Waukegan, Ill.
94. Anton Celare,	Waukegan, Ill.
99. Leon Slabodnik,	Moon Run, Penna.
100.	Middleton, W. Va.
101.	Walsenburg, Colo.
103.	Collinwood, Ohio.

Neseljoniška predloga.

Čitatelji se že gotovo spominja-
jo, da smo pretekli teden prineli
jako poročilo iz Washingtona, da
je senat, kljub vsem protivom
predsednika Wilsona, spraval v de-
bato Dillingham-Burnett naseljoni-
ško predlogo.

Ta predloga v prvi vrsti zahteva,
da bodo znani vsi izseljenci iz
drugih dežel, ki bodo hoteli priti
v Združene države, brati in pisati;
z drugo besedo: predloga zahteva,
da se v Združene države ne dopu-
šča iliteratov.

Ta predloga je vzbudila zlasti v
Italiji veliko vpoštevanja in uva-
ževanja, kajti dozdeva se Lahom,
da je ta predloga ravno proti njih
naperjena.

Newyorški list "Globe" in chi-
kaški "Daily News" sta dobila od
ivojega posebnega dopisnika sle-
deče poročilo:

AMER. NASELJONIŠKA PRED- LOGA JE VZBUDILA ITA- LIJO.

"Poročila, da bo Dillingham-
Burnett predloga postala v krat-
kem postava v Združenih državah
je napravila v Italiji veliko vzne-
mirjenja in zanimanja, kajti Lah
je nekoliko čutilo, da je ta predlo-
ga prišla ravno radi italijanskimi
naseljivci. Predloga, ki prepoveda
vstop v Združene države
vsem onim, ki se niso izrekli in
pisali, tok je pa med Italijanci
veliko razhajanja. Zlasti se izseljujo-

narodom zelo veliko odstotkov.

KAKE POSLEDICE BI IMELA PREDLOGA, AKO BI POSTALA POSTAVA.

"Namen predloge je sicer ja-
sen, toda njenih posledice se pa ne
more tako lahko naprej videti. A-
ko se oziramo na priseljenice iz Ita-
lije, Avstro-Ogrske in Rusije, iz
katerih dežel je zadnja leta prišlo
največ priseljenec, je umestno
pričakovati, da bi ta predloga, ako
bi postala zakon, število priseljen-
cev zelo znižala. Česar posledice bi
pa bile, da bi se to zelo poznalo pri
amerikanskem delavstvu. Za Italijo
bi imela predloga brez dvoma tudi
več posledice; ena glavnih bi bila
ta, da bi ravno ta predloga prisili-
la Italijo, da bi se pričel narod bolj
izobraževati, kajti Italija je zdaj
z ozirom na veliko število analfa-
betov na prvem mestu.

PREDVALSTVO ITALIJE.

"Prebivalstvo Italije se vsako
leto množi za 1,15 odstotkov. Zdaj
je Lahov 366,120,118 (leta 1915),
h katerim se mora pa še prišteti
okoli 6,000,000, ki žive v drugih
deželah, od katerih se jih vsako le-
to 470,000 vrne v domovino, in več
kot toliko se jih tudi vsako leto
zopet izseli. Ti ljudje morajo ali
ostati doma ali pa iti na tuje; ako
ostanejo doma, je njih življenje
siromakno, in s tem delajo še dru-
gim ljudem življenje manj ugod-
no, kajti radi tega je gotovo večja
družna. Zlasti se izseljujo-

jo. Navadno se jih izseli vedno to-
liko več, za kolikor se prebivalstvo
pomnoži, tako, da je prebivalstvo
italijanske države skoro vedno
enako.

ILITERATI V ITALIJI.

"Glasom lista "Economista", ki
izhaja v Florenci, v julijski števil-
ki, leta 1916, je doseglo izseljeva-
nje iz Italije povprečno vsako leto
697,000; to vsaj velja za leta 1909-
1913. To je namreč povprečno šte-
vilo v petih letih, v resnici se je
pa leta 1913 že izselilo 873,000 Ita-
lijancev v druge dežele, največ se-
veda v Ameriko, kajti "Economi-
sta" pravi, da je šlo 560,000 teh
izseljencev ali 64 odstotkov preko
morja s trehuhom za kruhom, in
od teh je šlo 43 v Združene drža-
ve, drugi pa v Južno Ameriko. To
število se je glasom "Državljans-
kega izvestja" za leto 1916 pred-
zadnje leto znižalo na 265,542, od
katerih je šlo 30 odstotkov samo v
Združene države.

"Na italijanskem polotoku je ne-
kako 37 odstotkov ljudi iliteratov.
V onih krajih pa, iz katerih lju-
dje najbolj derejo v Združene drža-
ve, je pa kar 60 odstotkov ljudi,
ki ne poznajo nobene črke; — to
je namreč vse v povprečnosti. Sta-
tistike pa kažejo, da je v Siciliji
58 odstotkov iliteratov, v Kalabri-
ji 70 odstotkov, v Kampaniji 54
odstotkov, v Pugliji 59 odstotkov,
v Abruzzu 58 odstotkov in v Ba-
silicatu pa 65 odstotkov; to so naj-
bolj analfabetični kraji, drugi so
pa več ali manj "studirani".

"Toda, to še ni vse. Izseljujejo
se navadno le oni krogi, ki niso iz-
obraženi, vsled česar se lahko po-
polnoma z mirno vestjo reče, da je
od onega prebivalstva, ki se iz Ita-
lije izseli, najmanj 75 odstotkov
iliteratov; ali tri četrtine Lahov,
ki pridejo v Združene države niso
zmožne pisanja in čitanja.

"Vse te velike mase, ki so do-
zdaj in še derejo v Združene drža-
ve, bodo takoj, ko bo, ako bo, spre-
jeta naseljoniška predloga, dobile
"planke", preko katerih jim ne
bo moglo zlesti.

"Ako bi bila ta predloga v ve-
ljavi leta 1913, bi ne smelo priti
najmanj 200,000 Italijancev v Zdr.
države. Potem bi jim seveda ne
kazalo drugega kot izseliti se dru-
gam ali pa delati doma ter se učiti
pisanja in branja.

IZSELJEVANJE PO VOJNI.

"Ali bo izseljevanje po vojni iz
Italije tako veliko kot je bilo pred
vojno? V odgovor na to je treba
navesti le mnenje onih Italijanov,
ki morejo kot avtoritete tozadev-
no izražati svoje mnenje. Teh Ita-
lijancev mnenje je, da bo po kon-
čani vojni izseljevanje v Ameriko
ravno tako veliko, ako ne večje.

"Navedeni vzroki so sledeči: —
Vojno posojilo; — vlada si je nam-
reč nakopala na glavo velikanske
dolgovce, za katere bo treba plače-
vati obresti, česar posledice bodo
veliki davki, katere bodo morali
ljudje plačevati. Kapitala ne bo
delavec veliko, plače pa nizke. —
Italijanom vsled tega gotovo ne bo
pri volji ostati v domovini. Popol-
noma gotovo pa je, da ne bodo
iskali boljših razmer v evropskih
deželah, pri tem bo moglo le iz-
vzeta le Francija, kajti tudi po
drugih deželah bo ravnotako kot
bo v Italiji. Edino v Franciji jih
bo moglo nekaj našlo dela; dru-
gi bodo pa šli preko morja. Mogo-
če jih bo šlo nekaj tudi v italijan-
ske kolonije, veliko najbrže tudi v
Argentini in Brazilijo. Ako bodo
plače v Združenih državah visoke,
jih gotovo ne bo nič doma vzdrža-
lo, edino le, ako bo naseljoniška
predloga postala postava, jim nji-
hova iliteracija ne bo dopuščala iti
v Združene države. Takrat se bo-
do pa pričeli učiti. —"

IZSELJEVANJE ITALIJANOV IN DRUGIH NARODOV.

To velja glede izseljevanja Ita-
lijancev po vojni. Skoro bi rekli,
da bo ravnotako, kajti v Italiji ne bo
potrebovala, vsaj neobhodno ne,
svojih podanikov, kajti v Italiji so
zdaj skoro čisto normalne razme-
re, kljub vojni. Vojna ni italijan-
skemu ozemlju skoro ničesar stori-
la; ravnotako tudi industrija ni
bogatelo koliko trpela. Dalje Italia-
nov v sedajni vojni ni bogve ko-
liko padlo. Vse to bo Italija lahko
prinesla, ne da bi ji bilo treba pre-
povedovati izseljevati se iz njene-
ga ozemlja.

Kar pravi gori dopisnik omenje-
nih čimnikov, je popolnoma vrjet-
no, da bodo Italijani še v večji me-
ri drli v Združene države kot so
pred vojno, kajti tudi Italija bo
imela svoja bremena, namreč —
neznosne davke.

Kako bo izseljevanje iz drugih
dežel, je mogoče zdaj glade maha-

terih pričakovati z gotovostjo, gle-
de nekaterih pa z dvomom.

Iz Avstrije je mogoče, da se ne
bodo popolnoma nič izseljevali. Ne-
zato, ker jim bo dobro v Avstriji,
temveč zato, ker se ne bodo smeli,
ako bo — seveda — v Avstriji po
vojni, kar se tiče notrajnih raz-
mer, tako kot je bilo pred vojno,
bo najbrže izseljevanje prepoveda-
no, da se bo dežela pomagla zopet
na staro stališče.

Mogoče pa je, kot je nekoč nek
dopisnikar Časnikarske Zveze po-
ročal iz Dunaja, da je v Avstriji
mnenje, da bo Avstrija po vojni,
ako bo še ostala taka kot je bila
nekadaj, pustila svoje ljudi v Ame-
riko, kljub temu, da bo krvavo po-
trebovala njenih rok; pustila jih
bo pa zato, ker bo še bolj krvavo
potrebovala ameriških dolarjev,
katere bodo Avstriji lahko zaslus-
žili v Ameriki ter jih potem pošil-
jali domov — za davke.

Seveda to je vse skupaj le ugri-
banje.

Istotako se ne more ničesar za-
gotovo reči za Nemčijo.

Amerika more pričakovati na-
seljencev-delavcev, katere bo brez-
dvoma potrebovala, le iz Italije,
Avstrije, balkanskih držav, iz Nem-
čije le nekoliko, potem pa iz Ru-
sije.

Iz Italije jih bodo Združene
države lahko dobile, ako jih ne
bodo same odganjale; iz Avstrije
jih bo težko kaj, iz Nemčije rav-
notako.

IZSELJEVANJE IZ RUSIJE.

Kako pa iz Rusije? Je tudi ve-
liko vprašanje. Rusi se že pred
vojno niso z ozirom na velikost ru-
skega naroda, posebno izseljevali;
lahko se reče, da zelo, zelo malo.
Edini židje se še prišli, ker so bili
v Rusiji zelo zatirani.

Toraj, tudi po vojni ne bo ve-
liko upanja, da bi iz Rusije pri-
hajalo v Ameriko delavstvo, kajti
vse kaže, da bo Rusija po vojni
neko velikansko novo podjetje, ki
bo zahtevalo veliko množino rok.
Vse kaže, da se je pričela cela
Rusija prebujati, da se je pričela
zavedati svojih zakladov in svoje
moči. Rusko delavstvo bo raje
doma in je skoro gotovo da ne bo
veliko Rusov prišlo v Ameriko.

MOGOČE ŽIDJE?

Kaj pa ruski židje? Teh bo še
mogoče nekaj, toda, ako bo pri-
jesenskem zasedanju duma spre-
jeta predloga za enakopravnost
Židov, tudi teh ne bo veliko, bodo
raje v Rusiji, ako se jim bo dalo
svobodo, ako se bo odpravilo seda-
nje nezasišno postavo, da se žid-
je ne smejo naseljevati kjerkoli
bi želeli.

Sploh pa, ako bi Združene drža-
ve prav odbile par stotisoč Ži-
dov, bi jim ne bilo s tem glede
pomankanja delavstva popolnoma
nič pomagano, kajti žid ne
opavlja težkih del, temveč le lah-
ka, najraje se pa še kupčije pod-
stopi.

Iz drugih dežel pa Združene
države tudi ne morejo pričakova-
ti naseljencev; iz Francije ne, iz
Anglije še manj, od drugih pa
tudi ne.

Ako na vse to pomislimo in ob-
enem uvažujemo, da nimajo zdaj
Združene države popolnoma nič
preveč delavcev in jih najbrže tu-
di po vojni ne bodo imele, moramo
tako reči, da bi nikakor ne bilo
pametno, da bi Združene države
zdajle spejele to predlogo.

PREDSEDNIK JE ŽE ENKRAT VETIRAL TO PREDLOGO.

Predloga je bila že enkrat spre-
jeta, toda predsednik Wilson je jo
vetiral. Po našem mnenju je bilo to
nadvse pameten korak od pred-
sednika. S tem bi Združene drža-
ve direktno podile od sebe delav-
ce, katere tako zelo potrebujejo,
kajti ako bi prišla postava, da ne
sme nihče v Ameriko, kdor ne
zna pisati in brati, in pri tem
celo nekaj besed v angleškem je-
ziku, bi prišlo v Združene države
najmanj 50 odstotkov manj na-
seljnikov kot bi jih sicer, ako ne
bi bilo postave.

Gotovo je, da bi bilo za ameri-
ško delavstvo boljše, ako bi bili
vsi delavci bolj izobraženi, da bi
bili zmožni vsaj čitati in pisati,
da bi mogli s pomočjo teh dveh
znanosti pridobivati druge, da bi
se pričelo s časoma bolj zavedati
ter s pravim prepričanjem delati
za delavsko in sploh za socialno
izboljšanje.

Res je to, toda za izobrazbo de-
lavca, ako jim je tako na arcu ta
izobrazba, lahko Združene države
ame tukaj prekrbe; to bo sicer v
zvezi z velikimi stroški, toda vse-
kakor se bo izplačalo. Nikakor pa
ne bi bilo modro delati postavu,
ki prepoveda vstop v deželo
vsem onim, ki niso zmožni pisanja
in branja.

Ni samo v interesu nenasičnega
ameriškega kapitalizma, da se ne
sprejme te postave, temveč je

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvania.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 96 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Poslaništevnik: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVANSKI, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 706, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POBORTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. pobornik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. pobornik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 197, Forest City, Penna.

Družinsko glasilo: "GLAS NARODA".

NAZNANILO PRISTOPILO ČLANOV IN ČLANIC ZA MESECE AVGUST 1916.

k postaji štev. 6 v Cleveland, O. Louis Merčen, rojen 10. jun. 1889;
k postaji štev. 8 v Johnstown, Pa. Stefan Stankovič, 27. maja 1886;
Josef Novosel, 16. sept. 1887;
k postaji štev. 19 v Bridgeport, O. John Selak, 21. sept. 1890;
k postaji štev. 24 v Primero, Colo. Frank Zigar, 30. julia 1889, John Jerovšek 10. juna 1874;
k postaji štev. 26 v Collinwood, Ohio John Lukane 5. maj. 1896, John Gorgane 20. maj. 1876, Jakob Rastresen 16. apr. 1891;
k postaji štev. 32 v Braddock, Pa. Alojz Vovk, 3. feb. 1881;
k postaji štev. 33 v Cleveland, Ohio John Fortuna, 8. mar. 1883, Anton Jedelčič 20. maj. 1890, Josef Spelič 12. dec. 1879; Jakob Jak 25. jul. 1882;
k postaji štev. 35 v Ralplton, Pa. Luka Mlakar 18. okt. 1884.
k postaji štev. 53 v Pittsburgh, Pa. Anton Tomšič 26. nov. 1887, John Salomon 18. dec. 1895, Anton Penko 8. jun. 1889, August Salomon 10. jul. 1898, Blaž Gasper 27. dec. 1897;
k postaji štev. 44 v Franklin, Kans. John Hti, 16. apr. 1878;
k postaji štev. 57 v Homer City, Pa. Geo. Jurkovič 1. sept. 1893;
k postaji štev. 64 v Grayland, Pa. Anton Dvorjan 1883;
k postaji štev. 65 v Joliet, Ill. Joe Kolene 18. mar. 1883;
k postaji štev. 79 v Leadville, Colo. Frank Patrik 6. dec. 1874, John Centa 17. jun. 1877;
k postaji štev. 96 v New Duluth, Minn. Stefan Milič 24. dec. 1887, Karlo Gerlovič 10. okt. 1889;
k postaji štev. 97 v Rhone, Pa. Robert Shultz 17. feb. 1894.

PRISTOPILE ŽENSKÉ ČLANICE.

k postaji štev. 26 v Collinwood, O. Josefa Zaplata 18. feb. 1885;
k postaji štev. 31 v Calumet, Mich. Anica Dershaj 21. jun. 1883;
k postaji štev. 32 v Braddock, Pa. Marija Vovk, 11. dec. 1882;
k postaji štev. 35 v Ralplton, Pa. Ana Korosec, 31. dec. 1888;
k postaji štev. 72 v Hostetter, Pa. Josefa Rugeli 6. apr. 1885; Antonia Klobučar 6. mar. 1896;
k postaji štev. 81 v Midway, Pa. Ivana Žust 18. mar. 1878;
k postaji štev. 89 v Newcomer, Pa. Maria Tušek, 6. febr. 1894;
k postaji štev. 93 v Cliff Mine, Pa. Mary Homove, 26. sept. 1896;
k postaji štev. 97 v Rhone, Pa. Mary Jarh, 10. sept. 1891, Alojzija Zaverl, 5. jun. 1887.

SUSPENDIRANI ČLANI ZOPET SPREJETI:

k postaji štev. 1 Martin Pajk cert. štev. 383;
k postaji štev. 3 John Selak 9019, Josef Jurčič 8575, Frank Debeve 78, Anton Černigoj 1033, Frank Dremota 5169, Avgust Skul 8190, Stefan Kovarčič 9437;
k postaji štev. 4 Anton Roglič 6653, John Kocjančič 502, Peter Lapen 8442, Anton Brie 7232, Frank Mihalčič 9033;
k postaji štev. 6 Josef Vanpie 8645, John Zorman 1518;
k postaji štev. 7 John Bučar 8377;
k postaji štev. 15 Frank Zupančič 1223;
k postaji štev. 17 Matt Trkaj 7353, Joe Čehovin 4545, Andrej Mickenciz 7511, Frank Trkaj 6663, John Gašparšič 9527, Alojz Tomazin 9117, Jakob Kržišnik 1609;
k postaji štev. 19 John Suštaršič 2515, Mat. Gradišar 2559;
k postaji štev. 23 Mike Ladija 3473;
k postaji štev. 25 Ignac Razoršek 6829, Josef Pungersič 2028;
k postaji štev. 30 Anton Poznik 7683;
k postaji štev. 31 John Hrovat 5670;
k postaji štev. 33 Frank Perko 4834, Anton Jankovič 9472, Marija Novak 1226, Alojz Bobnar 5185, John Breznikar 5694;
k postaji štev. 44 Stefan Laznik 8806, Silvester Šraj 7944, Frank Potočnik 8505;
k postaji štev. 64 Anton Svetek 9150;
k postaji štev. 86 Max Kavčič 8128, Alex Aman 3697;
k postaji štev. 87 Guerinio Marchesini 8656;
k postaji štev. 88 Ivan Renko 7521.

PRESTOPILI ČLANI:

od štev. 86 k štev. 32 Frank Jerab 8679, od 50 k 32 Josef Frank 60 69, Mary Frank 1017, Anton Frank 6068, od 3 k 55 Frank Pristave 8641;
od 79 k 26 Joe Fajdiga 4800, od 41 k 37 Rudolf Prosen 4443;
od 47 k 37 Frank Čikada 6388; od 81 k 17 Frank Peternel 6223;
od 58 k 67 Rajmond Kladnik 6633, Anton Polonšek 5775;
od 46 k 93 John Suša 4869, Lucija Suša 850; od 22 k 53 Peter Pirih 7295, Franciška Trusnue 345, Frank Trusnue 3276, John Pirih 4379;
od 60 k 78 Jakob Brenece 8668; o d 47 k 1 Alojz Ajdnik 6729, Elizabeta Ajdnik 909;
od 69 k 56 Josef Raspet 9169, od 35 k 16 Viliam Smidel 7580;
od 93 k 16 Jakob Šferer 7098, Matevž Bašel 7096;
od 9 k 57 John Lebar 3708, od 7 k 10 Jakob Kocian 9495, od 8 k 6 John Bončina 9275;

od 30 k 6 Peter Štefe 7680, od 33 k 6 Albin Savine 8565, od 44 k 60 John Hribar 8877;
od 91 k 68 Louis Banič 897, Terezija Banič 753, od 49 k 68 Josef Gole 8105, od 29 k 49 Urban Mrak 7252.

SUSPENDIRANI ČLANI:

pri postaji štev. 3 Peter Peklaj 4877, Josef Arh 5288, Mihael Sadovski 4513, Frank Kral 9516, Josef Mežič 2881, Jury Mavee 8001, Anton Ueman 3944, Alojz Dremel 6827, Jakob Tome 3503, J. Koše 6003;
pri postaji štev. 4 John Kladnik 8991, John Kern 286, John Blažič 8990;
pri postaji štev. 6 Anton Ostanek 8667, Frank Donat 9463, John Klopčič 280, Tomaž Oblak 8927, Louis Šenk 4173, Anton Žužek 6499, Geo Berguč 529, John Vičič 9584, Jos. Lander 4004;
pri postaji štev. 7 John Dvornik 3725, Frank Grame 4949, Frank Bankše 214;
pri postaji štev. 9 Frank Vozel 474, John Kozlevčar 9471;
pri postaji štev. 10 Josef Hrovatin 9301;
pri postaji štev. 11 Frank Kus 8713;
pri postaji štev. 14 Anton Votovic 8922, Joe Fitz 6902, Marija Fitz 498;
pri postaji štev. 16 Josip Benesteli 6774, Silvio Bastolo 5464;
pri postaji štev. 17 John Brežič 4759, Frank Lenarčič 680, Anton Šubie 2726, John Bregar 5819, John Kofelar 8711;
pri postaji štev. 23 Anton Smole 9881, Frank Kranje 6002, Ignac Kranje 7657, Frank Urh 2907;
pri postaji štev. 26 Alojz Dermelj 6805;
pri postaji štev. 29 Ludovik Zupančič 6092, Josef Deak 4122;
pri postaji štev. 29 Ludovik Zupančič 6092, Josef Deak 4122;
pri postaji štev. 30 Anton Paulin 9202, Jakob Voder 7889, Anton Koste 3047, Valentin Kosmač 5595, Anton Zakrašek 7785;
pri postaji štev. 31 Nikola Boršč 8320, Frank Mauer 9394;
pri postaji štev. 37 Frank Teršinar 3994, John Bramar 2343, John Beranič 2762;
pri postaji štev. 41 John Černošnik 5265, Max Ostrelčič 8158, Josef Klauze 4222, John Ehar 8970, Andrej Lepej 5002, Viktor Plahutnik 8585;
pri postaji štev. 42 Anton Rupar 3754, Pavel Marčič 6859, Mary Rupar 228;
pri postaji štev. 43 Štif Vojah 7273;
pri postaji štev. 44 Anton Tratar 9907, Ignac Volk 5860, John Homar 2824, Anton Prašnikar 7236, Louis Škerbinek 2864, Karl Cafuta 4554, Peter Tomšič 9157;
pri postaji štev. 46 Josef Kravajna 7434;
pri postaji štev. 50 Louis Ursich 6338, Mary Galonšek 453, John Žerjav 5444, John Mišmaš 297;
pri postaji štev. 57 Lovrene Marčič 5839, Andrej Pečar 9609, Simon Marčič 6651;
pri postaji štev. 63 Frank Tomler 8918;
pri postaji štev. 68 John Kos 7967;
pri postaji štev. 69 Pavel Udovič 6510, Louis Hribar 5350;
pri postaji štev. 72 Anto Verhovšek 5840, Josefa Verhovšek 575;
pri postaji štev. 86 Rafael Jeršinovič 1221,
pri postaji štev. 88 Josef Kosmač 8571;
pri postaji štev. 92 John Simončič 7823.

ODSTOPILI ČLANI:

od postaje štev. 21 Josef Cigole 5821, John Marošek 5937;
od postaje štev. 41 Stefan Arh 7076;
od postaje štev. 58 Mihael Lop 9305;
od postaje štev. 83 Andrej Drašler 7422;

ČETANI ČLANI:

pri postaji štev. 3 Anton Antolik 9617;
pri postaji štev. 19 Frank Mazie 8975;
pri postaji štev. 26 Frank Martinjak 4766, Anton Lavrih 4472, Anton Krečič 9109;
pri postaji štev. 29 Matevž Miklavčič 9053;
pri postaji štev. 31 Louis Serčich 9355;
pri postaji štev. 33 Anton Železnik 3765;
pri postaji štev. 36 Anton Staržičar 7264;
pri postaji štev. 40 John Kolar 1696;
pri postaji štev. 58 Frank Ugošek 9493, Josef Krnje 6067;
pri postaji štev. 67 John Kladnik 9533;
pri postaji štev. 70 Florjan Hafner 7590, Jernej Steblj 1936, Ivan Zajec 8381, Mke Podpeskar 6521, Ivan Menart 4654;
pri postaji štev. 82 Anton Galičič 6264;
pri postaji štev. 86 Jakob Osvald 4007, Anton Bole 8255;
pri postaji štev. 92 Joe Zajec 597.

ZA UMRLE ČLANE IN ČLANICE SE JE IZPLAČALO SLEDEČE:

7160 Ivan Seitz, član postaje 4 v Luzerne, Pa. \$ 62.50
169 Josefina Skofie članica postaje 13 v B. Mineral, Kans. 250.00
834 Ana Omahan članica postaje 34 v Vandling, Pa. 500.00
1825 Frank Paulič član postaje 41 v Mulbery, Kans. 250.00
8874 Franc Mejaš član postaje 42 v Winterquarters, Utah 11.00
6157 Frank Lipove član postaje 44 v Franklin, Kans. 250.00
5244 Anton Galičič član postaje 48 v Cuddy, Pa. 425.00
7396 Frank Keber član postaje 68 v Indianapolis, Ind. 100.00
8356 Anton Škerel član postaje 86 v Whitevale, Pa. 500.00

Nemška mornarica si želi boja.

Ameriški častnik, ki je obiskal vse ladje, pravi, da je boljše pripravljena kot angleška.

KOMAJ ČAKAJO.

Imajo več novih ladij, odkar se je vrnila bitka pri Skageraku. — Večkrat "potopljene" ladje v luki.

Ameriški častnikar poroča brzojavni potom: Wilhelmshaven, Nemčija, 29. avgusta. — (Preko Berlina in preko Sayville). — 1. septembra. — Nemška mornarica je veliko bolj pripravljena za vsak slučaj kot je angleška.

Pri tem mislim vsako posamezno ladjo, kakor tudi moštvo in častništvo. Mornarica, ki leži v luki kot mrtva, le semptam se kaj pokadi, komaj čaka na boj, v katerem bo poskušala vzeti Angležem njihovo nadkriljevanje na morju.

Prvi ameriški častnikar, ki je smel obiskati mornarico.

Jaz sem prvi ameriški častnikar, kateremu je bilo dovoljeno ogledati si veliko nemško mornarico, odkar se je vrnila bitka pri Skageraku.

raku. Obiskal sem vse ladje, od največjega dreadnoughta pa do najmanjšega rušileca ter sem govoril z moštvom in častniki. Od vseh sem slišal iste besede, namreč, da so že siti čakanja in da je njih edina želja, da bi dobili povelje, da bi šli zopet na morje, da bi izzvali angleško mornarico.

Jaz sem našel ladje in moštvo boljše pripravljeno, kot so bile pa takrat, ko so odplule na mesto, kjer se je potem vrnila največja, svetovna pomorska bitka. Takrat je moštvo upalo, da bodo zmagali, danes so pa si prepričani, da bi bila zmaga njihova, ako bi dobili zopet kako tako priliko. — Prepričani so celo, da so zmogli uničiti veliko večjo mornarico kot je njihova; ako ne ravno uničiti, pa vsaj docela poraziti.

Mnogo novih ladij.

"Mi imamo zdaj več ladij kot smo jih imeli pred zadnjo veliko bitko", mi je rekel nek častnik, ki mi je razkazoval ladje, ko sva prišla na dreadnought "Kaiser". "Jaz vam ne morem povedati koliko dreadnoughtov, koliko vojnih križark, koliko lahkih križark, koliko rušilev in koliko podmornic smo med tem časom dogotovili, toda rečem vam, da bi vsi ti napravili že zelo malo mornarice samizase. Ako bi vam povedal, kako gotovo zanimajo svedeti one v va-

šem kongresu v Washington, ki mislijo, da je vaša zadnja sprejeta predloga za povečanje mornarice, prevelika. Z dvema izjemama so zdaj že vse one ladje, ki so le bile poskodovane v bitki pri Skageraku zopet v svoji običajni službi.

Moštvo je prepričano za zmago.

"Najbolj važno pa je to, da je naše moštvo še vedno bolj pripravljeno, da bi bila zmaga naša, ako bi dobili priliko skupaj priti z angleško mornarico. V zadnji bitki je bilo za nas le nekoliko šole v taktiki, streljanju itd. Dobili smo izkušnje, kakršnih se more dobiti le v takem boju — za — življenje in — smrt. Mornarica se je komaj vrnila v svoje pristanišče, ko so se poveljniki, podpoveljniki in častniki, takoj lotili skupnega dela, da bi vse svoje izkušnje, ki so jih imeli v tej bitki, spravili v praktično uporabo, ako bo kdaj zopet treba, ali mogoče priti skupaj s sovražno mornarico. Upamo, da nam ne bo treba dolgo čakati, da bomo porabili tisto, kar smo se v zadnji bitki naučili."

Vse tajno.

Obisk na mornarico, kakršen je bil danes moj, je jako redkokdaj dovoljen. Obisk mornarice se razlikuje od obiska strelskih jarkov, kajti mornarica je opremljena s raznovrstnimi tajnostmi. Zdar mi ni dovoljeno opisati, kar sem videl; vsaj podrobnosti mi niso dovoljene.

V bodočnosti, mislijo, da bo nemška mornarica gospodarska zgodovine, toda medčasno se mora vse njene tajnosti držati res tajno, da bodo njeni sovražniki tembolj presenečeni.

Ako ne bi Asquith in Balfour zatrdela in vpila, da "se ostanki nemške mornarice ne upajo zapustiti luke", najbrže ne bi bil dobil dovoljenja, da bi smel ogledati mornarico.

Nemški častnik mi je povedal, da je nemška mornarica po tem še enkrat krožila po Severnem morju in iskala sovražno, toda ni imela takega uspeha, da bi jo našla.

Želim, da bi Asquith in Balfour videla, kar sem jaz danes videl — veliko nemško mornarico v pristanišču in čakajočo na priliko, da bi se mogla zopet izkusiti s sovražnikom. Častnik mi je rekel, da bi jo nek oddelek ladij pretekli teden kmalu imel.

Vsak mož, s katerim sem danes govoril se je izrazil, da komaj čaka, da bi mogel videti pred seboj sovražno mornarico in jo napasti. Iz obraza vsakega je sijala nekaka bojna strast.

Oni, ki so bili toliko srečni, da so bili v bitki pri Skageraku so najbolj nestrpni. Več jih je zopet v službi, ki so bili v oni bitki ranjeni, pa so potem popolnoma ozdraveli. Pripovedovalo se mi je, da je že od 400 do 500 takih mornarjev nazaj na svojih mestih.

Povedalo se mi je tudi, da niso imeli Nemci več ubitih in ranjenih kot 2500 mož, medtem so imeli pa Angleži 8000 mož izgub. "Ko je danes zjutraj oddelek mornarice, zapustil luko, je moštvo izrazilo upanje, da bodo pluli kar naprej, dokler ne bodo prišli skupaj s sovražnikom, kot se je to zgodilo 31. maja.

Mladi nemški mornarji mislijo, da so te dve leti izpreživali na svojih ladjah tri stoletja. Žele si doživljati kot so jih imeli: "Emden", "U-19", "Karlruhe", "Kronprinz Wilhelm" itd., zlasti pa še takih bitk kot je bila ona pri Skageraku.

Večkrat "potopljene" ladje.

Videl sem, ko je izpristančica izmuznila neka ladja, namreč križarko "Sedlitz", o kateri sem čital, da je bila že potopljena. To sem omenil onemu častniku, pa mi je rekel, da je takih ladij več v luki ali pa na morju, ki so bile glasom sovražnih poročil že večkrat "potopljene". Imenovali mi jih je več, med njimi je bil tudi "Von der Tann", ki je potopil angleško ladjo "Indefatigable".

BRAT, POMAGAJ TEPLOSRU BRATU!

Tragična smrt slovenskega duhovnika.

Rev. Ignacij Tomažin, indijanski misijonar je skočil iz šestega nadstropja. — Skrivnostno pismo.

"Joliet Sunday Herald News"

piše: Jolietski Slovenci bodo oskrbeli pogreb Rev. Ignacija Tomažina, starega katoliškega duhovnika, ki ni vedel nobene olajšbe od svojih težav, razen v smrti.

Izgnan iz svoje majhne (nemške) župnije v Albany, Minn., napaden in tepen po časih svoje cerkvene občine, se je videl onemogočnega v očeh ljudstva.

Da je dokončal vse to, se je zagnal z dragocenim rožnim vencem v svoji roki, iz šestega nadstropja Hotela Sherman v Chicagu, večeraj. Smrt je nastopila na mestu.

Zasluga je Rev. Johna Plevnika, župnika slovenske ikatoliške cerkve sv. Jožefa, da najde truplo Father Amazina zadnje počivališče v Jolietu.

Rev. Father Plevnik nam je pripovedoval o misijonarskem delu starega duhovnika med ameriški Indijanci, ko smo ka vprašali o tej tragediji. "Father Tomazin je bil star indijanski misijonar", je rekel. "Prišel je v to deželo iz svojega rojstnega kraja Ljubljana v Avstriji, leta 1864. Leta pozneje je bil posvečen v duhovnika in poslan v Crow Wing, Minn., takrat samo malo tržišče ob meji. Tam je začel delo svojega življenja. Mnogo let je potoval gori in doli po indijanski pokrajini kot misijonar med rdečekoži. Pridružil se je Fatheru Piren, čigar slava kot misijonarja s traja. Skupaj sta zgradila krepko verigo misijonov po vsem zapadu. Pozneje je bilai zročena Father Tomazin oskrb vseh misijonov zapadu od reke Mississippi. Bil je čudovit mož. Njegov vpliv med Indijanci je bil res velik."

Rev. Fateh Plevnik je spoznal Father Tomazina pred dvajsetimi leti v Minnesoti. Zadnji, rojen leta 1843, je bil tedaj nad 50 let star. Bilo je šele pred nekaj tedni, kakor pravi njegova gospodinja Miss Anna McCluskey, da so njegovi župljani prišli v njegovo župnišče in ga napadli, ker ni izpremenil mašne ure. Oskrboval je župnijo v Albany, Minn., pet let. Po napadu je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

je odstopil, Miss McCluskey, ki

pravo, da mu je gospodinja šestnajst let, zatrjuje, da je po njenem mnenju omenjeni napad strašno užalostil starega duhovnika. "Bil je brez prijateljev in sam", je rekel Father Plevnik. "Župnija sv. Jožefa je ponosna, da pokoplje truplo tega moža, ki je zarezal pot krščanstvu v divjino pred petdesetimi leti. Njegovo truplo bo ležalo na parah v cerkvi".

Anton Nemanich, jolietski pogrebnik, je bil poslan v Chicagu po Father Plevniku večeraj, da zahteva truplo in ga prepelje v Joliet. V sobi, kjer se je nastanil Rev. Tomazin, so našli skrivnostno pismo. Poslano je bilo gđni. McCluskey, ki je stanovala v sobi blizu starega duhovnika. Pisemce se glasi: "Ne prestrašite se. Čisto prav delam. Odpeljite se s prihotnim vlakom. Vzemite vse svoje stvari in moje stvar za prtljago. Čakam Vas". Med stvarmi mrtvega duhovnika so našli dve uri, ček za \$200 in več cerkvenih knjig".

Sedaj pojdeš...

Ob kletki kletko sta imela, oboja bila so odprta vrata. Skoz nje drug k drugemu vesela sta v vas hodila tička brata.

Deteljica.

Novela. Spisal Fr. S. Finčgar.

(Nadaljevanje).

Ko je zdravnik dr. Hugon Rus natočil lističe detelje Karolu Čekanu, sodnemu pristavu, in dr. Pavlu Dolencu, odvetniškemu koncipijentu, našli je še sebi, postavil steklenico na mizo, dvignil kozarec in napil: "Slavna gospodja! Po slovenski šegi pijemo dobrodošlico — do dna, — dame so seveda vedno svobodne!"

Karol in Pavel sta pa že udarila duet, kateremu se je hitro pridružil Hugonov tenor, in zvonko so peli svojo priljubljeno: "In zvončki tam v dolini..."

Izpili so vsi, poveznili kozarec na mizo in sedli. Deteljica je ponovila "Ti zvončki." Ko je nehala s krepkim "bim, bam, bom", obrnil je zopet vsak svoj kozarec, da je zadonelo "purrrum" kot vojaška salva pri svečanem sprejmu.

Nato se je začelo živahno pogovornje. Pred onemlele stene, ob katere je udarjalo edino čekanje kvart, kak ultimato, pa jezna beseda tovariša, ki se je togotil, zakaj ni njegov pomagalec izigral druge kvarte — te stene so sodaj odmevale glasni dvotipov, zvonkega smeja in trkanja kozarec.

Gospa so se lotile posebno Hugona. "Gospod doktor, ali vam ni nič vroče?" vpraša notarica.

"Zakaj? Saj je sibirski zima in londonska megla. Vesel sem, da sem na gorkem, milostljiva!"

Notarka je pa smilila s komolcem sosedo Anico ter zastrla žetjake majčkene oči skoro popolnoma z dolgimi vešicami. Skozi te je ošinila s samo punčico Julko in Hugona. Anica je, kot ženske sploh, hitro umela to znamenje; dvignila je plavalno glavič, tlesnila z rokama, pa zasmejala se tako pristrano, pa vendar tako poredno, da je Hugon pogledal nazaj in zadel ob tem s pogledom na tisti naivni očesi, ki sta ga gledali tam od peči tako nepremično, obdnevno nekaj — najbrže lepo Hugonovo uniformo; saj dobrobarveno suknjo, svetli gumbi, srebrne zvezdice, bridka sabljica s tistim velikim zlatotratkim čopom, zvenčice ostroge — kaj takega se ni videlo v onem mestu vsak dan, tudi vsak mesec.

Pa gospa notarjeva je videla v Julkinih očeh vse kaj drugega. Hotela je videti skoz ti jasni okence v dušo, v srce Julke, in tamkaj je vedela za skriti prostoriček, kjer so bile svedraste brčice Hugonove skrite globoko pred celim svetom — njej vedno pred očmi, vedno, noč in dan.

Julko je plašil glasni smeh gospe Anice, zbedel jo pogled Hugonov, da je zardela. A kar nič ni bila zbegana. Pritekla je k gospej komisarjevi ter se pritisnila k njej, ovila ji roko krog vratu, kakor je včasih pribežala k mami, če so jo drugi dražili, in ljubkavo je zapravšala:

"Kaj ne, gospa, da ste poredni, ker me dražita!"

"Seveda sta." Komisarka je pobožkala vroče Julkino lice.

"Gospa, gospa!" zapretel je ljubeznivo Hugon notarki. "Kako ste nepoboljšljivi!"

"Zakaj? Saj vam le dobro hoče, vam pa še nekomu!"

Anica je pomagala notarki. A zopet sta pogledali Julko in se zopet obe smejala.

"Gospa, poslušajte, prosim! Kot izborna pevka in glasbenica se gotovo zanimata za opero. Jaz sem pa slišal v Ljubljani sinoči krasno opero 'Rigoletto'."

"Brala sem, brala sem že. Tudi igrala sem nekaj oddelkov iz nje. Lepo je bilo, kaj ne? Kaj vam je najbolj ugajalo?"

"Najbolj mi je ugajala tista preprosta, pa tako pristrana in vedno resnična pesmica — od Adama pa do nočoj — enajst je ura menda — torej tista vedno resnična pesmica, ki se tako-le glasi": Hugon je s lepim tenorjem izborno ponovil melodijo:

Zenska le vara nas vedno lokavo; nič ji ni pravo. Zvesta se kaže, zraven pa laže...

Ob tej pesmici so bili vsi hipoma pozorni. Bila je razven notar, ki vsem nova. Ugajal jim je napet, tisti melodični italijanski napet, ki ostane v spominu, če ga enkrat slišiš. A pri vtisku ni bil odločen napet, ampak besede. Vnela se je cela vojna. Razdelili so se v dva tabora: ženski in moški. Čudno je bilo, da ženske niso imele ni enega "galana" ali "ka-

valirja" zase. Cela "deteljica" je potegnila z možni in pritrdila komisarju Simonu, ki je napil Hugonu: "Bog živi tebe in s teboj dvakrat tistega, ki je te inenitno resnične besede zapisal!" In doneli so kozarci: "Tako je! Izborni!" Gospe so pa slovesno ugovarjale in niso trele z gospodi, a toliko glasneje so zadoneli kozarci med njimi samimi.

"Vsi moški ste enaki!" pravi notarica. Gospa komisarjeva pa sikne skozi zobe: "Slabejšega ni, kot je moj!"

Dasi je bila to le šala, gospe niso hotele nič vedeti o šali. "Deteljica" je izkušala posredovati med obema taborjema. Ali ni se posrečilo, niti Hugonu ne, ki se je sklicaval na staro pravilo, da so prisotne dame vedno izjema. Nič, pa nič! Namrdnile so prej vesele obrazke in streljale z očmi po svojih možih. Meni nič tebi nič so vstale in se odpravljale domov. Komaj so dovolile, da jima je "deteljica" pomagala ogrniti kožuhe; jezero sta ovili gospa komisarjeva in pl. Ivančeva shavle krog glave ter vrgli zaničljivo čopasti konci čez ramo na hrbet, notarica si je pa postavila na bujno, zares krasne črne lase majčkene astrahanko tako po strani, kakor kmetiški fant klobuk, kadar ve, da kot najmočnejši v vasi niso nosi brez skrbi krivice za trakom.

"Me gremo!" zazvonil je fini glasek Anice, ki je natikala ruske gumaste galoshe ter popravlja je trojno obutal topotniti z drobčkanogio ob tla. Morda se res ni hotela noga zmuzati v svetle "copate". Toda vnetje je, da je ta topot pomenil nadporočniku toliko kot stotnikovo povelje. Zakaj hitro je vstal, opasal sabljo in klical Julko, da bo plačal. Za njim so storiili drugi taisto, samo "deteljica" in beloglavi adjunkt Kotek so ostali. Hugonu posebno ni bilo ljubo, da je žalil gospe. Ali komisar ga je potolažil pri vratih: "Hugon, 'deteljica' naj bo pametna in od zore do mraka naj hvali Boga za to, kar je! Servus!"

Megla je bila sedaj še gostejša, pod nogami je škripalo, mestnega čuvaja pa je zeblo, da je mnenal po trgu in zabavljal na svoj revni stan. Gospodje so šli zadaj počasi ter se pomenkovali prav navadne stvari, kot da se ni nič zgodilo. Saj so poznali zakona svoje boljše polovice. Te so hitro stopale spredaj, stiskale se krepko druga k drugi in se kosale, katera bo bolj drugača moža prehvalila, svojega pa očrnila. "Ah, kaj tvoj! Moj, moj! Ti si srečna! Zakaj sem ga vzela!" — A gluha je bila ledena sirasta megla za te vzdihne in ž njo prav tako gluhi navajeni možje.

III.

Pozno — ali zgodaj — je bilo, ko je "deteljica" šla domov iz kavarne. Kaj je malomestna kavarina, veste menda, ne? To ni tista visoka in prostorna dvorana s škričastimi markerji, marmornatimi mizicami, plišastimi klopmi in stoli, bliskavo, Amerjevo ali električno lučjo, elegantni biljardi, in skladi časnikov, kot v velikih mestih. Naša kavarina je bila nizka, obokana, od petrolejk in tobaka zakajena sobica s starodavnim, kakor Krjavljeva suknja zakrpanim biljardom in par preprostimi, lesenimi mizicami. Na kmetih bi ji rekli, da je žganjarija. Meščani so jo pa ponosno nazivali "kavarno". In ker "deteljica" ni smela žaliti ponosa mestnih očakov, morala je ta prostor tudi nazivati kavarno. Tukaj si je nočoj "deteljica" privoščila kozareček slivovke in čaj. Ta je imel tako vodeno nesrečno lastnost, da je napihnil človeka krog pasa in mu legel v želodec, kakor bi svinec pil.

Ta pijača jih ni pozivila, pač pa toliko bolj jezila.

"To ti je prognavstvo, ko človek še za denar ne dobi poštene čaja!" jezili so se po zločinih stopnicah nove hiše, kjer so stanovali. Pavel in Hugon sta hodila naglo, izpustivša vselej po eno stopnico, Karol pa ne. Trdil je, da je udarjen ponoči s slepoto in da čisto nič ne vidi. Kresal in prižgal je klinčke ter jih požgal toliko do drugega nadstropja, da je bilo kar nastlano. Ko je prišel v stanovanje, imela sta Pavel in Hugon že luč. Stanovali so vsi skupaj v drugem nadstropju pri stari Elži. Imel je sicer vsak svojo sobo s posebnim vhodom; a vse tri sobe so bile zvezane po vratih; teh niso nikoli zapirali. Bili so vsi trije kakor pravi bratje, kakor ena družina v skrbi stare Elže, ki je bila poštena kot zlata tehtnica in je ljubila "svoje go-

spode" bolj kakor sama sebe. Večkrat so zvečer še dolgo sedeli, politikovali, brali, kadili in se šalili, kakor so bili pač pri volji. Toda nočoj so bili trudni in nekam težki. Ponovili so samo trditve komisarjeve, da so srečni, ter nanovo so si obljubili, da ne pojdejo nikdar pod tisti na videz tako mehki, v resnici pa tako žlečiči ženski jarem.

F-fl-fl — tema, lahko noč, postelje so zasikrpile... Hugon je v polsnu še zapel: "Ženska le vara nas...". Karol in Pavel sta mu kot daljni odmev z zatopljenim glasom pomagala. Zamrla so glasovi, težke trepalnice so se stisnile, zaigrala je krog njih nirvana, naravna nirvana, ko človek živi, pa ne ve, da živi, ko počiva, pa mu ni znano, ko pije sladki pokoj, pa se ne zaveda.

Mlad človek, truden, če leže pozno spat, zaspi naglo in ne sanja mnogo. Ali to ni vedno resnično. To noč je spal mirno samo pristav Karol. Bil je to mož, ki je imel zahvaliti Boga za nenavadno mirno noč. Nikdo ga ni užalil, nikdo se mu ni mogel zameriti; bil je mrzel krvi kakor potencirani Anglež. Za ves svet je maril kruto malo. Zanimala ga je prejšnji čas edino politika, ampak domača, ne pa tista težka, visoka svetovna politika. Domačo politiko je pridno zasledoval in ni mu slo v glavo, zakaj da se slovenski listi tako krčevito lasajo in bijejo, zakaj streljajo dan na dan drug drugega, ko vendar vsega tega pri umnih ljudeh ne bi bilo treba. In ker ta boj ni hotel pomehati na nobeni strani, odgovarjal se je Karol domači politiki, odgovarjal vsem listom, naročil samo majhen tedenski časnik, kjer je prebiral dnevnice novice. Ko sta Hugon in Pavel politikovala in kritikovala novodobno slovo, poslušal je mirno in za vsakih pet minut zini kakšno pikro opazko, da sta se mu oba smejala in se morala pobogati, če sta si prišla navskriž. Torej Karol, ta stoletni Karol, je spal nočoj mirno, stoletno spanje, kate-rega mu ni kalila sinočna žensko-moška pravda, ne politična vojna, ne pretekli spomini — on je bil strog oboževatelj reka: nil admirari!

(Dalje prihodnjič).

Kje je MIKE BEVČIČ? Doma je iz Spodnjega Zemlja pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Nahajal se je v Pennsylvaniji, kje je sedaj, mi ni znano. Zato prosim cenjene rojake, ako je kateremu znan njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Bevčič, 3562 E. 81. St., Cleveland, Ohio. (2-6-9)

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecm naznanjamo rojakom širom Amerike, da nam je dne 14. avgusta umrl nepozabljeni mož oziroma oče

JOSIP STARE,

star 52 let. V nedeljo 13. avgusta, ko je hotel iti streljati poljske miši, pregledal je puško, kateri se mu je sprožila, ko se je pripognil; krogla mu je šla v trebuh skozi želodec in čreva v jetra ter ga tako ranila, da je drugi dan umrl.

Doma je bil v Goricah pri Kranju. Pred 18. leti je prišel iz starega kraja ter se naselil v slovenski naselbini Jumpoff Joe pri Valley, Wash., kjer je tudi zdaj pokopan. Pri Slovencih, kakor tudi Amerikancih je bil zelo priljubljen, kar je dokazal njegov pogreb. Hvala vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremlili k večnemu počitku. Lahka mu bodi tuja zemlja!

Žalnočji ostali:

Aleksija Stare, soproga.

Jakob in Ignacij, sinova.

Valley, Wash.

Dr. LORENZ,
specialist možgih bolezni.

Jaz sem odlični hrvalko govoreči specialist možgih bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ,
601 Penn. Av. E. nadst. na ulici.
Uradne ure: četrto od 9. do 12. popoldne do 3. ure zvečer. V petkih od 9. do 12. popoldne. Nedeljo od 10. do 2. popoldne.

BRAT, POMAGAJ TRPEČNEMU BRATU!

PRIPOROČILO.

Dance vidite zopet oglaš DALMATINSKO - KALIFORNJSKE VINARSKE ZADRUGE, 140 Liberty St., New York, N. Y. To je edino domače podjetje te vrste in je last bratov Dalmatincev, ki so se že nad trideset let v državi Kaliforniji bavili z vinogradstvom. Svoje velike zaloge naravne kapljice imajo na 153 Mercer Street, New York, N. Y.

Par let je šele, ko so pričeli trgovino na iztoku in že so med prvimi trgovci z vinom in žganjem. Dobe ga polne parnike direktno iz Kalifornije. Vsakdo, ki naroči pri njih enkrat, ostane njihov stalen odjemalec. Njih geslo je: prodajati le naravno blago in za najnižjo ceno. Boljšega priporočila ne potrebujejo.

Kdor torej poželi dobro naravno kapljico, naj se le zaupno obrne na: Dalmatinsko-Kalifornijsko Vinarsko Zadrugo, ker postrežen bo točno in pošteno.

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj mož **FRANK NATNIK**. Pred par tedni me je pustil s štirimi otroci pri mojem bratu in je šel za delom v West Virginijo. Iz Thomasa mi je poročal, da tam ne misli ostati. Prosim ga torej, da mi hitro hise, kje se je ustavil. Jaz še vedno stanujem pri svojem bratu. Na svidenje! (2-6-9)

PRIPOROČILO.

Dr. Niko Zupanič, ameriški poslanik Jugoslovanskega odbora v Londonu, pošilja za slovenske vjetnike v Rusiji večjo pošiljatev pod varstvom zaveznikih držav. Če želi kdo od Slovencev kaj poslati kojemu od svojih dragih znancev, lahko to stori preko dr. Zupaniča. (Naslov: 1369 East 40. St., Cleveland, Ohio.) Rok je odločen samo za kratek čas, osem dni. Torej požurite se, Slovenci! Najprimernejše darilo za vjete Slovence na Ruskem bi pač bila knjiga "Slovenija vstani!", ker druge knjige bi prišle pod cenzuro in se dotičnim ne bi izročile, če niso pisane v slovenskem in Rusom prijaznem duhu. Denarja se ob tej priliki ne bo pošiljalo, ker se to lahko stori preko bank, posebno preko banke Frank Sakser, ki je poslala v Rusijo že veliko denarja in so ga dotični vjetniki tudi resnično dobili.

Dr. Zupanič se je krepko zavzel za naše vjete faute v Rusiji in sedaj se jim veliko bolje godi, kakor pa v začetku vojne. Če ima kdo izmed Slovencev še kako posebnost glede svojih v Rusiji ali pa v srbskem vjetništvu, naj piše g. Zupaniču, ker on bo gotovo pomagal, kolikor je v njegovih močeh.

Denarne pošiljate v ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako čimogodi pravilno sestavi naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti do nara.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v državi Pennsylvanija naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Plafko,
ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati torzadvena potrdila. — Upati je, da mu bodo bli rojaki v enakem sirihi na roka.

Stari zdravnik Mullin
specialist možgih bolezni zadnjih 35 let.

Ni upravljanje kaj vam manjka — zdravilne potrebnosti. Posreje stariemu zdravniku svoje bolezni. Ni upravljanje kaj je, on vas bo ozdravil ako j: ozdravljivo. Njaka cene — najboljše pomoč zaslužena ne more biti doli skuhati. Vabim vas za brezplačno pregleda.

409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.
nasproti pošte

Kje je moj brat **FRANK CELIN**? Doma je iz vasi-Kuteževu pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, naj mi naznanijo njegov naslov, ali naj se pa sam oglaš svojem bratu: John Celin, Box 83, James City, Pa. (1-3-9)

IŠČE SE

v gospodinjstvu dobro izurjeno, spretno kuharico v starosti od 30 do 40 let za stalno službo k premožni slovenski družini treh oseb brez otrok. Plača \$30 in več na mesec. Zahteva se spricvala in ako mogoče tudi sliko. Pišite na: Dobra služba, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City.

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdraviljenju tujih možgih bolezni.

Sifilis ali zastrupenje krvi zaradi sifilitične bolezni, ki je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke na telesu, v ušesu, zapadajoče las, bolečine v kosteh, pridite in izločite vam bo kri. Če imate bolezen na nosu, izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavica ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam peče, mehurči, mozolji, se čaka, da temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje čevl, ki vodi in mehurja ozdravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gorovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otokline, arhečice, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo valed nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebe no ležati.

Uradne ure: V ponedeljekih, sredo in petkih od 9. jutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure jutraj do 5. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do četrh popoldne. S pošto ne delam. — Tridni osebno. — Ne pozabite ime in številko!

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belu vino po 70c gallon
Črno vino po 60c
Drobnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallon (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne amotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih ert.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

'KRACKERJEV' BRINJEEVC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEEVC" je: 6 steklenic \$ 6.50
12 steklenic 13.00V ZALOGI IMAMO
tudi list domači TROPINJEEVC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nashe cene so sledeče:
Tropinjeevc per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovitz per gal. \$1.75—\$3.00
Tropinjeevc zaboj \$ 9.00
Slivovitz zaboj \$13.00
"66" Rye Whiskey 5 l. star. zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c, 60c, 75c.
Catawba in Delaware per gal. 75c—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je s-cl zastoj.

Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančen naslov. Za pristanost pijate jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

1612-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O

Borba za življenje.

Borba za življenje je vsakdan hujša, če ni celo pogibeljna, je pa škodljiva marsikomu, ki pozabi misliti na samega sebe in postane površen ter zanemari svoje lastno telo in zdravje. Posledice nemoralnega življenja so, da te izrabijo popolnoma, potem pride neredno prebavljanje in temu sledi še opešanje duševnih in telesnih moči. Tako stanje zahteva takojšnjo pozornost in najbolje sredstvo je, ako vzamete takoj

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To ozdravi nezadostno delovanje prebavnih organov, ki so oslabei radi prenapornega dela ali kaj enakega s tem, da odstrani vse prebavi škodljive stvari.

NAREDI TEK, UREDI PREBAVANJE, ZABRANI RAZPAD, OZDRAVI ZAPETJE, KREPEČA TELO.

Trinerjevo Ameriško Elixir grenko vino uredi delovanje prebavnih organov. Rabite ga pri

IZGUBI TEKA, TEŽKOČAH PO OREDU, VETROVIH, NEPRIJETNEM DUHU UST, PREVLEČENEM JEZIKU, ZAPETJU, OBLEDELOSTI, RAZBURJENOSTI, TELESNI OSLEBELOSTI.

Ono okrepeča spanec in pomaga izvrševati dnevno delo z lahkoto.

Stari ljudje naj imajo to vredno zdravilo vedno pri rokah in je naj rabijo redno. Ženske, ki trpe na glavobolu in navadnem nerazpoloženju naj poskusijo Trinerjevo ameriško Elixir grenko vino.

TRINERJEVO AMERISKO ELIXIR GRENKO VINO

Cena \$1.00.

V lekarnah.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Proti oteklim žlezam, otrpljenju udov, reumatizmu, neuralgiji, zbadanju je Trinerjev Liniment jako priporočljiv. Radi prenapetega dela oslabele mišicevje drgnite s Trinerjevim Linimentom.

Cena 25 in 50c. v lekarnah.

S pošto 35 in 60c.

Iz Rumunije.

Avstro-ogrski konzuli so že tri dni pred deklaracijo vojne odšli iz Rumunije.

OB DONAVI.

Nemški in avstrijski polki so zapustili Bolgarijo, le črnovojnikji so še ostali.

Petrograd, Rusija, 31. avgusta, preko Londona, 1. septembra. — Poročila iz Rumunije se glase, da avstro-ogrski konzuli v Kostanci in Galaču že tri dni prej, predno je bila napovedana vojna med Rumunijo in Avstrijo, zapustili svoja mesta in šli preko Donave s svojimi štabi in arhivi v Bolgarijo.

Pobrisali so jo tudi vsi avstrijski in nemški parniki, ki so pluli po Donavi, dalje so šli tudi tri dni prej iz Rumunije nemški in avstro-ogrski trgovski agentje, in sicer preko Donave v Bogarijo.

Romunski agent v Petrogradu. Romunska vlada je imenovala polkovnika Holbana za romunskega vojno agenta v Petrogradu.

Utrjevanje donavskega obrežja.

Romunski so pričeli z največjo naglico utrjevanje donavskega obrežja, kjer je že nastavljenega veliko romunskega vojaštva, kakor tudi municije in orožja.

Ruski vojaški izvedenci ne pričakujejo, da bodo Romunci ali Bolgari prekoračili Donavo, kajti to bi bilo — kot pravijo — v zvezi s prevelikimi izgubami.

Kakšna je Donava.

Kajti upoštevati se mora, da Donava ni reka kot so Stohod, Styrali pa Meuse ter druge reke, ki so bili okrvavljeni v sedajni vojni. Stohod je na večjih krajih komaj par čevljev globok, niti ni posebno širok.

Donava je pa na nekaterih krajih tako široka, da, ako se stoji na eni strani, se ne more brez daljnogleda razločiti predmetov na drugi strani. Tako široka je zlasti, ko pride do Rumunije.

Avstro-Nemci zapuščajo Bolgarijo.

Bukarešt je dobil iz Bolgarije zanesljivo poročila, da so pričele avstro-nemške čete zapuščati Bolgarijo. Ko se poroča, so zdaj v Bolgariji le še avstrijski črnovojnikji.

Romunci bodo prinesli svobodo svojim bratom v Transilvaniji.

Petrograd, Rusija, 1. septembra. Da se more razumeti vso važnost in ves pomen, kakaj je Rumunija napovedala Avstriji vojno, se mora vedeti, da bo Rumunec v Transilvaniji pozdravilo 3.000.000 Rumunov, ki živijo zdaj pod avstrijskim jarmom.

Romunci se bodo pridružili Rusom.

Romanske čete se bodo pridružile general Lečnikjevim v Bukovini in Karpatih, nakar bodo pom skupaj borili.

Združ. države in Mehika.

Senator R. M. La Follette je v "La Follette Magazine-u" napisal sledeči članek:

Za moderno vojno se pravzaprav skriva samo ena politika. To je finančni imperializem.

Namen tega pa je izrjavati bogastvo in zaklade kake druge dežele potom finančnih interesov te dežele, ker jo prebivalstvo one dežele, kakor tudi njena vlada, premalo napredna in razvita.

Ta politika tiči danes za sedanjim velikim militarističnim programom, ne samo v tej deželi, temveč v vseh drugih deželah na svetu.

Ta politika je za sedajno vojno v Evropi: to je ljudski razsodbi skrit vzrok, ki je sprožil celo Evropo v velikanjsko človeško borbo. Ljudstvo Združenih držav naj se, kadar hoče vojno z Mehiko, spomni sledeče primere, katero je dal Norman Angell, angleški pacifist:

"Mehiško ljudstvo prebiva v gorati deželi; Buri žive še v bolj gorati deli Mehike. Mehikanci so najbolj izvrstni jahači na svetu. Niso mogoče najboljši strelec, toda jahači so pa najboljši. Njih je okoli 15.000.000; Burov je bilo pa miseln okoli 400.000. Anglija se je lotila podjetja, da bo podjarmila Bure. Militaristična stranka je rekla, da bo to podjetje stalo Anglijo okoli \$50.000.000 ter da bo cela stvar v petih ali šestih mesecih končana. V resnici je pa

ta stvar Anglijo stala 1.250 milijonov dolarjev in trajalo je štiri leta; poleg tega je pa morala žrtvovati še 400.000 mož. Končno so pa sprevideli, da so podjarmili le Transvaal, nikakor pa ne Burov. Sprevideli so, da jim bo le na ta način mogoče obdržati Transvaal, da bodo držali tam kakega pol milijona mož.

"Kaj so naredili? Vstanovili so nekako kolonialno vlado ter dali Burov samovlado, nominalno pod angleškim kraljestvom, toda oni, ki je vodil Buro v boju proti Angležem, je prišel na krmilo nove vlade, ki je postopal napram Angležem nadvse strogo, jih pustil aretirati itd. Ko je imel enkrat vse Angleže skupaj, jih naložil na vlak in odpeljal proti Angliji ter rekel, da se naj ne predrznejo vrniti.

"Parlament je zahteval pojasnila, kako je to, da angleška vlada kaj takega dopusti, saj je Anglija vendar osvojila Transvaal in žrtvovala nad en biljon dolarjev, 400.000 mož in štiri leta dragocenega časa. Zunanji tajnik je bil seveda na to primoran odgovoriti in pojasniti, da je Anglija sicer po štiriletnem klanju osvojila Transvaal, toda Buri, stari punjarji, bi nikakor ne bili zvesti Angliji, ako bi jim vladala angleška vlada, vsled česar bi bilo treba doli držati najmanj pol milijona vojaštva, kar bi bilo pa v zvezi s prevelikimi stroški, vsled česar se je potem angleška vlada odločila, da bo dala Burov rajše samovlado, na katere čelo je bil postavljen bivši voditelj Burov proti Angležem, da se jih je tako držalo mirne, brez nadaljnjega preli-vanja krvi. Zunanji tajnik je dalje parlamentu nasvetoval, da se s tem zadovolji, ker, kar je, je, kajti znova pričeti bi ne bilo posebno pametno. — Parlament je bil zadovoljen, ker je moral biti!"

Tako so se opekli angleški kapitalisti, ko so jo vdrli nad Bure. Burska vojna je stala Anglijo \$1.250.000.000, s čemer pa ni ničesar dosegla.

Toraj, oni Amerikanci, ki silijo in se trudijo, da bi spravili Združene države v vojno, naj si vzamejo za vzgled Anglijo in Bure. To naj pomnijo oni, ki govorijo v imenu ameriških interesov v Mehiki, ki zahtevajo, da Združene države osvoje Mehiko.

Danes je sicer velika vojna nevarnost odstranjena, ko se bodo sestali zastopniki obeh držav — Mehike in Združenih držav — ter se mirnim potom dogovorili in sporazumeli ter tako preprečili grozne posledice, ki jih ima vsaka vojna.

Toda, recimo, da bi se za one, ki žele podjarmiti in vladati Mehiko, ker so tam investirali svoj kapital, zopet ponudile prilike, da bi lahko podpihivali za vojno, takrat se spomnimo, kaj je dosegla Anglija, ko je šla nad Bure, ki so napram Mehikancem nezmaten narod.

Ako bi se mi — Združene države — kdaj podstopili podjarmiti Mehiko, naj na tem mestu rečem, da jo ne bomo sto let podjarmili; mi bomo morali leta in leta držati doli velikansko armado, katere stroški bodo prišli na rame ameriškega ljudstva.

Ako ho bi se mi — Združene države — kdaj podstopili podjarmiti Mehiko, potem jo bodo napadle samo radi tega, ker so šli v Mehiko ameriški kapitalisti in tam investirali svoj kapital. Oni, ki imajo v Mehiki svoje interese, hočejo vojno.

Kolikor se tiče ohranitve miru, mi lahko stražimo mejo, mi imamo lahko tam armado, ob celi meji lahko razpostavimo vojaške drug poleg drugega, pa nas ne bo toliko stalo, kot če bi se podstopili Mehiko podjarmiti. Taka vojna bi trajala daljša časa kot bi pa živel kateri onih, ki danes živi.

Mehiško ljudstvo se bo borilo za svoje pravice, kakršne vidi tamnoje ljudstvo. Mogoče niso njihove pravice, kakršne mi vidimo; mogoče ne bi smeli imeti take vlade, kakršno si sami žele, toda Mehika je njihova dežela in v njihovi deželi imajo lahko vlado, kakršno hočejo. Mogoče je taka vlada najboljša za tako ljudstvo.

Vojna z Mehiko bi bila kriminalna vojna. Bila bi zelo dolga in draga vojna. Bila bi sramota za našo državo.

Ako bi se Združene države zapletle v vojno z Mehiko, bi se lahko reklo, da smo se udali izdajalskim finančnim interesom v tej deželi, ki lastnujejo mehiška posestva.

S tem bi žrtvovali kri naših vojakov — ne za narodno obrambo, ne za narodno čast, ne za človeške namene, — temveč za profitne kapitaliste.

Oporoka magnata.

V clevelandskem "Plain Dealerju" je sledeči članek: "Oporoka pokojnega Williama R. Traska, milijonarja, bankirja in trgovca v Erie, Pa., ki je nedavno umrl, določa več kot pol milijona dolarjev za dobrodelne, lokalne in narodne namene.

Največji poedini dar je dobila Young Women's Christian Association v Erie, Pa., namreč \$200.000, poleg \$10.000, ki so namenjeni za zgradbo posopja. Mr. Task se je v svoji oporoki spomnil tudi svojih sodrugov v trgovini, sorodnikov in ožjih prijateljev.

Agnes E. Sullivan, ki je bila v trgovini zaposljena več let, je dobila po njem \$10.000, njena sestra, ki je bila nekdanji tudi tam zaposljena, pa \$5.000.

Minnie Liernan, blagajničarka v trgovini, je dobila po umrlem milijonarju \$5.000 in Emma Streuber, knjigovodkinja, pa \$1.000.

Laura Conrader, dogoletna uslužbenka je dobila \$3.000; Robertu Castellu, vseletnemu trgovskemu pomočniku je zapustil \$5.000.

Potem je pa še vsaki prodajalki zapustil \$500; te je v oporoki imenoval le z zadnjimi imeni.

Vsem svojim ostalim uslužbenecem, ki so bili pri hiši več kot deset let, je pustil pa po \$100.

NAZNANILO.

Članom Slovenskega mladenskega podpornega društva "Nadla" v Sheboygan, Wis., se naznani, da se vsi člani udeležijo prihodnje seje 10. septembra ob 1. uri popoldne v navadnih društevskih prostorih. Dolžnost vsakega člana je, da se udeleži šestmesečne seje brez izjeme, ker imamo več važnih stvari za urediti. Člane, kateri so izven mesta, pa prosimo, da pošlje vsak svoj naslov, da mu zamoremo poslati nova pravila, katere mora imeti vsak član in zaeno imamo sporočiti še druge stvari, da bo vse v redu.

Naslov odbornikov: John Zoran, predsednik, 1022 Wisconsin Ave. John Starič, tajnik, 1022 Wisconsin Ave. Frank Bobu, blagajnik, 618 Jefferson Ave. Sheboygan, Wis.

Kaj mora vedeti vsaka mati.

IMEJTE DETE KOLIKOR MOGOČE ČISTO, KER ČISTOST JE NAJBOLJŠA OBRAMBA PRED BOLEZNIJO.

Ako trpi na griži, če je napeto, zaprto, ali ako ima krče v trebuhu, ne more spati ali dobiva zobe, ne pozabite rabiti "KOPP'S BABY'S FRIEND", ki je že obvaroval na milijone življenj v zadnjih 40. letih.

"KOPP'S BABY'S FRIEND" je na prodaj v vsaki lekarni po 25 in 50c. steklenica. Ako ga ne morete dobiti, kjer stanujete, pošljite papirnati dolar izdelovalatelju in prejeli boste 2 50c. steklenici z obratno pošto.

Kopp's Baby's Friend Co. Penna.

Edino pravi s tem podpisom.

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobil vedno pri: IVAN PAJK, 456 Chestnut St., Conemaugh, Pa. Pišite po cenik.

Važno za priseljence!

Državni delavski departement Združenih držav je odprl svoj urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopoldne do osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od desete ure dopoldne pa do popoldne.

Namen tega urada je, nuditi naseljenecem nasvet, punk in pomoč, in sicer vse brezplačno.

Ta urad je obenem tudi posredovalnica za delo in deluje sporazumno in v zvezi s delavskim departementom Združenih držav.

Za storjene usluge ni treba plačevati nikakih pristojbin. Pišite ali pa pridite osebno!

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH — NAROČITE SE KAJ!

HARMONIKE

bodil kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a dole trpežno in zanesljivo. V popravilo mnesljivo vsako pošlje, ker sem še nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravkih vsemem kranjake kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1817 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. Kienterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolečine, glavobole in nevrogeične sklepe in mišice. Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapakirani s Ankerov varstveno znamko. 35 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osepeljani, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljan-ske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo-došle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTEMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob eredah od osmih do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob eredah od sedma do devete ure zvečer.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se skupno na njega, kjer boste točno in solidno posredovali.

Kaj pravijo pisatelj, očenci in dr. v knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjige sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. Priderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madamsa Stani ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerova.

Prof. dr. A. Dušek: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodnega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehati pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lj. Jakabovskij: To knjigo bi človek najraje pojeval. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v najljubši gospi pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in mi je bilo tako dobro, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem našel, da bi se prestavilo knjigo v vsi kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bi jo tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Heinrich Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Neher: — To je najboljša knjiga, kar se mi spominjam, ki se bori za svetovni mir.

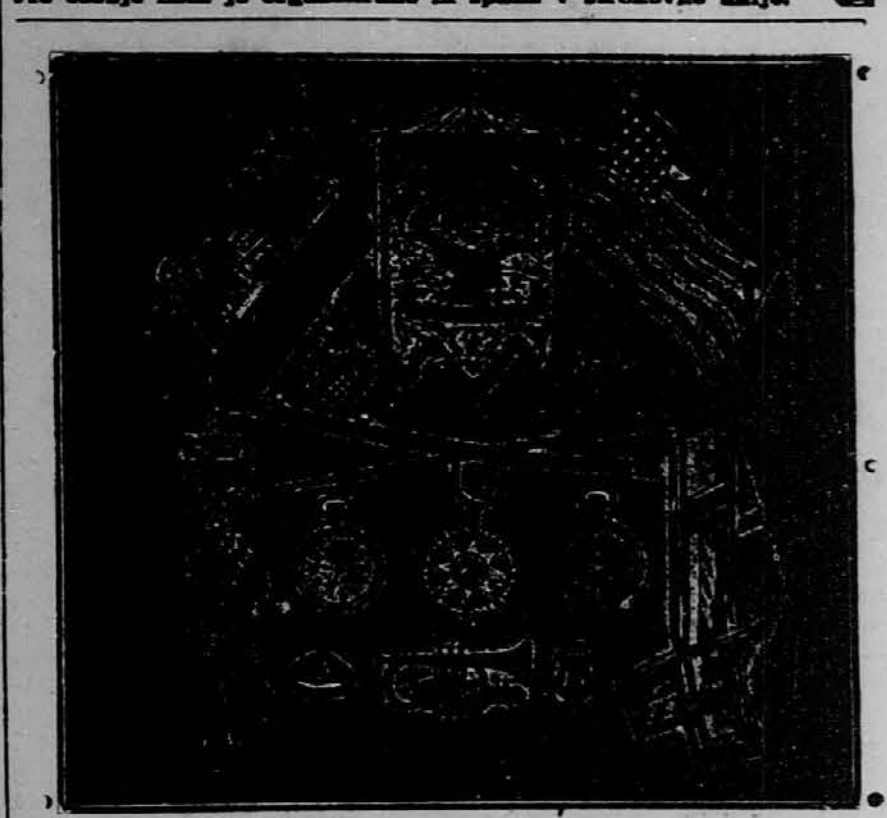
Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1899 v Berlinu): Ne bom slutil knjige, samo izumoval je bom. Vamkoma je to moj posel. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi mi šlo krščanstvo in tudi vse narode.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v najljubši gospi pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in mi je bilo tako dobro, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Slovenic Publishing Co., 62 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

15.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebje lista je organizirano in spada v strokovne snje.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebuje uro, verižico, priveške, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje Vas stane le 2c. pa si boste prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj. IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 328.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNILSKO ORGANIZIRAJ

POSEBNOST 80:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav. Velikost je 21 pri 28 palci.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V salogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združenih držav in na drugi pa cel svet, \$1.50.

zemljevid Primorake, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske Italijo. Cena je 15 centov.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in p. b. j. skih posestev vseh velok.

Obsega 11 resnih zemljevidov: !

Cena samo 25 centov!

Narodila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.